

OKRĘGOWA STACJA KONTROLI POJAZDÓW
pon.-pt. 7³⁰-21⁰⁰; sob. 8⁰⁰-15⁰⁰
www.stajakontrolipojazdow.pl
PEŁNY ZAKRES PRZEGLĄDÓW REJESTRACYJNYCH

WAŁ MIEDZESZYŃSKI
572
673-90-99

STACJA KONTROLI POJAZDÓW
WESOŁA-ZIELONA
♦ badania rejestracyjne pojazdów do 3,5 t DMC i pojazdów z instalacją gazową
♦ regulacja zbieżności i geometria kół

ul. Wspólna 49 obok Bomisu
tel. 773-97-29
Zapraszamy:
pon. – pt. w godz. 8⁰⁰-20⁰⁰
sobota w godz. 8⁰⁰-15⁰⁰

RABATY!
HILARY
22 672-77-77
Al. Waszyngtona 44
przy Międzynarodowej
• ELEGANCKIE LEKKIE OKULARY
• SOCZEWKI KONTAKTOWE
• LEKARZ OKULISTA, BADANIE WZROKU
• DUŻY WYBÓR OPRAW

ZASŁUŻONY DLA WARSZAWY

www.mieszkaniec.pl | facebook.com/gazetamieszkaniec

MIESZKANIEC

Nr 10 (708) | ISSN 1231-7993 | Nakład: 45 000 egz.

24.05.2018

Gazeta bezpłatna, ukazuje się od 1991 r.

A co na komunię?
Przed wojną (II światową, wcześniej nie sięgajmy) prezenty komunijne były skromne: łańcuszek, medalik, słowem bardziej pamiątki niż podarki. To się utrzymało do końca lat 50. Potem na zachodzie Polski (przywędrował ten zwyczaj z Niemiec) dzieci zaczęły dostawać słodycze. W latach sześćdziesiątych zaczęły dominować zegarki (ale bywały i eleganckie pióra wieczne). Potem zaczęło się królestwo aparatów fotograficznych: polskie „druhy” i radzieckie „smieny”. Na dodatek chłopcy dostawali piłkę, dziewczynki książkę albo lalkę. Potem to już była nie tyle jaka lalka – ale taka z importu lub z peweksu. Chłopcy aspirowali w stronę džinsów. Następnie zaczęły dominować rowery (wersja skromniejsza – hulajnogi lub wrotki). Składek wymiatła, choć w cenie były mikro-kolarzówki. Ewolucja szła w kierunku BMXów, aż zastąpiła ją elektronika: najpierw gry telewizyjne, potem prawdziwe komputery. Zaczęły się składkowe zrzutki na prezent, bo z jednej pensji rodzice chrzestni nie byli w stanie tego opędzić, pomagała cała rodzina. Zwłaszcza, jak się pojawiła sugestia kupna quada... A co w tym roku? Z danych rynkowych wynika, że absolutnie... dominuje gotówka. Potem są laptopy i smartfony (niewykluczone, że też i na te prezenty pójdzie gotówka). Złote łańcuszki i medaliki są ułamkowym dodatkiem, często dawanym jako świadectwo udziału w uroczystości. Uroczystości w lokalu, no bo – zwłaszcza w miastach – mało kto zaprasza na komunię do domu. Taki lajf. Nie wiem co będzie za 10 lat. Bitcoin? Karta kredytowa? Podróż na Kanary z surfingiem? Już sobie zapisuję, by to sprawdzić:-)

Tomasz Szymański

W NUMERZE:
CO SŁYCHAĆ W WARSZAWIE
NieWesoło z obwodnicą str. 3
Kłody pod kładkę... str. 3
Potrzebna pomoc! str. 6
„Ludziom czyniącym dobro” str. 6
Mundial na Różycu? str. 6
Kamień Kamionka str. 6
Imprezowo w „Skaryszaku”? str. 7
Alpaki z Zielonych Traw str. 7
KRONIKA POLICYJNA str. 2
KOBIECYM OKIEM str. 4
PRAWNIK RADZI str. 4
Z MIASTA str. 5
MIESZKANIEC
Magda Czerwosz str. 8
ZAŁŹKI HISTORII
Praca na kilkanaście etatów str. 10
PULS MEDYCZNY
Masaż wisceralny str. 14
Siostry z „Grochowskiego” str. 14
REKLAMA REKLAMA
Weź bezpiecznie

SZYBKĄ POŻYCZKĘ
do 2000 zł
tel. 792 307 229

REKLAMA

Centrum Kredytowe
urokredyt

U NAS
• Obniżysz ratę
• Sfinansujesz potrzeby Twojej firmy
• Otrzymasz kredyt bez zaświadczeń
• Otrzymasz szybką gotówkę bez BIK

Nie masz zdolności kredytowej - pomożemy w każdej sytuacji !!!
ul. Targowa 35
Warszawa
tel. 730 050 051

GABINET
STOMATOLOGICZNO-PROTETYCZNY
Szwedzka 37
Tel. 22 818 07 91
czynne 9-20
■ protezy elastyczne
■ protezy tłoczone
■ RTG
■ leczenie w narkozie
UWAGA!
Promocyjna cena
koron porcelanowych
na metalu i cyrkonie

WARSZAWSKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA
„GROCHÓW”
dysponująca wieloletnim doświadczeniem i kadrą specjalistów
oferuje Wspólnotom Mieszkaniowym
usługi w zakresie zarządzania i administrowania nieruchomościami.
Zainteresowanych prosimy o kontakt pod tel. 22 673-08-01
lub wizytę w naszej siedzibie przy ul. Kobielskiej 1.

ZABUDOWY BALKONÓW
SIATKI NA OWADY
ROLETY
DZIEŃ-NOC I INNE
514 165 445
ABC DLA DOMU

BISTRO
GOŚCŁAW

• Zapraszamy na ZESTAWY LUNCHOWE od 14 zł
• Zadzwoń, zamów i odbierz
• Obiady dla firm
• Ceny imprez okolicznościowych do uzgodnienia, menu dostosowane do indywidualnych potrzeb Klienta
• Sala do 50 osób
ul. Abrahama 18
(wejście od Fieldorfa)
Tel. 691-967-070;
www.bistrogoclaw.pl
e-mail: bistro@bistrogoclaw.pl
ZNAJDŹ NAS NA

ANTYKI
Kupno - Sprzedaż
Monety, medale
Obrazy, platery Srebro, złoto
UL. GROCHOWSKA 158 tel. 508-151-340

LECZENIE KRĘGOSŁUPA

Gabinet Rehabilitacji, ul. Garwolińska 7 lok.79, Warszawa
tel. 22 610 06 73, kom. 602 375 462
www.twarowski.net

Vita Med
Przychodnia lekarska
Lekarze POZ bez kolejek
ul. Jeziorańskiego 6
tel. 22 266 88 90
www.vita-med.pl
NFZ

P.P.H. „Kotwica”
Zapraszamy do sklepów firmowych
Oferujemy:
– pierogi ręcznie robione
– ryby smażone i w galaretkach
– wyroby garmazeryjne
– wędliny wykonane wg tradycyjnych receptur
– dania obiadowe, zupy, flaki i wiele innych wyrobów
Do spożycia na miejscu i na wynos.
Wyroby garmazeryjne na przyjęcia okolicznościowe.
W ofercie półprodukty dla restauracji i cateringu.
Nasze sklepy firmowe:
■ ul. Marysińska 3a
(róg ul. V Poprzecznej, Anin-Wawer)
■ ul. Korkowa 96
(róg ul. Potockich, Marysin)

ZIELONY CZY CZERWONY?

Tematem starcia jest planowany przebieg odcinka Wschodniej Obwodnicy Warszawy, drogi S17, przez dzielnicę Wesoła. Preferowany wariant, tzw. zielony, wywołuje duże kontrowersje nie tylko wśród lokalnej społeczności.

FORSUJĄ SZKODLIWY WARIANT!

JOANNA GORZELIŃSKA
prezes Stowarzyszenia
„Sąsiedzi dla Wesolej”

Do marca 2015 roku inwestor, czyli GDDKiA, uważał, że najlepszym wariantem przebiegu obwodnicy przez Wesołą jest wariant czerwony z tunelem omijającym centrum dzielnicy. Kilka miesięcy później, niepodziewanie złożył wniosek o wydanie decyzji środowiskowej na najtańszy wariant zielony na 8-metrowym nasypie, biegnącym przez ścisłe centrum Wesołej!

Jak do tego doszło?! GDDKiA w kluczowym dokumencie, tzw. Studium Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowym bez stosownych ekspertyz zmieniła, między marcem a majem 2015 roku wagi kryteriów: zmniejszając kryteria środowiskowo-społeczne, a zwiększając ekonomiczne i techniczne. Inwestor nie ujawnił powodu tej „operacji”. W mediach mówi, że cena inwestycji jest najważniejsza.

„Przerzucenie” drogi w inne miejsce zbiegło się w czasie z obrotem wielohektarowymi grunta-

ni na przebiegu wariantu alternatywnego (tzw. czerwonego). Gdy w GDDKiA „zamieniano” warianty przebiegu obwodnicy, wspomniane grunty zmieniały właścicieli (ze Skarbu Państwa przechodziły w ręce prywatne!). Wartość działek wynosi ponad 200 milionów złotych.

Wesołej. Protestują mieszkańcy, którzy nie zgadzają się na wariant zielony. W ramach konsultacji społecznych obywatele wysłali około 10 tysięcy wniosków za wariantem czerwonym, alternatywnym, omijającym centrum dzielnicy. Na ulice wyszły tysiące zbulwersowanych osób, które chcą przywrócenia sprawiedliwego wariantu czerwonego w tunelu.

Nie zważając na nic, GDD-KiA forsuje skrajnie niekorzystny wariant zielony na nasypie, który w 2007 r. śp. minister Gęsicka odrzuciła ze względu na negatywny wpływ na zdrowie i życie ludzi oraz zagrożenie dla ujęć wody w Sulejówku.

ZDECYDOWAŁ CZYNNIK ŚRODOWISKOWY

MAŁGORZATA TARNOWSKA
rzecznik prasowy Generalnej Dyrekcji Dróg
Krajoowych i Autostrad Oddział w Warszawie

Budowa drogi w jakimkolwiek wariancie zawsze niesie za sobą negatywne nastawienie najbardziej zainteresowanych stron. Nastroje społeczeństwa oraz władz lokalnych są istotną kwestią, dlatego też zostały poddane analizie. GDDKiA przy wyborze wariantu preferowanego kierowała się także innymi aspektami: technicznymi, funkcjonalno-ruchowymi, ekonomicznymi.

Na podstawie wieloletnich doświadczeń przy wyborze wariantu preferowanego, brane są pod uwagę czynniki środowiskowe, techniczno-ruchowe i ekonomiczne. Po uwzględnieniu wskazanych czynników, przy założeniu, że największy wpływ na wybór preferowanego wariantu mają czynniki środowiskowe (w tym też kwestie społeczne), najwyższą ocenę punktową otrzymał wariant zielony.

W 2015 r. GDDKiA złożyła wniosek o uzyskanie decyzji środowiskowej, wskazując jako preferowany wariant zielony. Zgod-

nie z przepisami, jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariancie innym niż proponowany przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia.

Wschodnia Obwodnica Warszawy (S17 w.Drewnica – w.Zakręt) ma ogromne znaczenie strategiczne w rozwoju transportu drogowego w Polsce. Do 2024 r. trasa powinna połączyć stolicę ze wschodnimi rejonami Polski. Ponadto WOW jest częścią obwodnicy okołowarszawskiej, jedyne odcinka, dla którego nie podpisana została umowa na realizację zadania. Wybudowanie pełnego ringu przyniesie upływnienie przejazdu w rejonie aglomeracji warszawskiej i odciążenie zatłoczonych dzielnic.

KRONIKA POLICYJNA

Ukradł i rozbił

Wpadł Maciej G. (33 l.) podejrzewany o kradzież forda. Samochód zniknął z parkingu i został odnaleziony rozbity na drzewie. Właściciel samochodu widział sprawcę kradzieży i rozpoznał go kilka dni później w grupie osób na ulicy. Policjanci odnaleźli go i zatrzymali, a teraz ustalają, czy mężczyzna dopuścił się tego czynu sam i czy to on jest sprawcą kolizji.

cjonariusze zatrzymali obu panów. W domu Macieja S. znaleziono łupy pochodzące z wcześniejszych przestępstw oraz kilkadziesiąt gramów substancji wyglądającej na narkotyki, która zostanie poddana badaniom laboratoryjnym. Policjanci zabezpieczyli również radia, laptopy, telefony komórkowe, dotarli też do lombardów, gdzie odzyskali między innymi... perkusje.

Taksówkarz przywłaszczył smartfon pasażerki

Pewna kobieta zostawiła w taksówce iPhone'a wartego ok. 4 tys. złotych. Nie odzyskała go, więc zawiadomiła policję. Funkcjonariusze dokonali stosownych sprawdzeń i okazało się, że obywatel Ukrainy (22 l.) sprzedał smartfon w lombardzie. Policjanci go odzyskali, a złodziej poszedł za kratki.

Miał narkotyk w rekawie bluzy

Patrol na Grochowie zwrócił uwagę na nerwowe zachowanie jednego z mężczyzn. Podczas legitymowania obywatela Ukrainy (34 l.), okazało się, że w podwiniętym rękawie bluzy ukrywał woreczki z narkotykami. Policjanci zabezpieczyli ponad 4 gramy amfetaminy i dużą ilość marihuany. Mężczyzna trafił do celi.

policja.pl

Buszowali w warsztacie

O 2.00 w nocy policjanci z Rembertowa otrzymali informację o dwóch mężczyznach, którzy buszują w warsztacie samochodowym. Jeden z nich obserwował otoczenie, drugi zaś okradał stojące tam samochody. Kiedy pojawiła się policja, Maciej S. (30 l.) ukrył się pod autem, z którego wcześniej usiłował zabrać akumulator. Funk-

**Wypróbuj
zanim się
zdecydujesz**

STREFA SŁUCHU

APARATY SŁUCHOWE

WIELKI TEST APARATÓW SŁUCHOWYCH

Przygotowaliśmy dla Państwa do testowania największą ilość aparatów słuchowych renomowanych producentów w wersjach demo

Porównaj topowe modele klasy business z tańszymi aparatami w klasie ekonomicznej

BEZPŁATNIE I BEZ KAUCJI
MODELE ZAUSZNE I WEWNĄTRZUSZNE

**PRZED WYPOŻYCZENIEM WYKONAMY BEZPŁATNIE KOMPLEKSOWE
BADANIA SŁUCHU WRAZ Z TESTEM NA ZROZUMIENIE MOWY**

www.strefasluchu.pl

Specjaliści z wieloletnim doświadczeniem zapraszają do gabinetów Strefy Słuchu

ul. Poborzańska 37
(róg ul. Rembielińskiej,
przystanek Poborzańska)
03-368 Warszawa
tel. 22 831 10 31,
tel. kom. 602 668 037

al. Solidarności 53
(wejście od Jagiellońskiej,
przy Metrze
Wileńska)
03-402 Warszawa
tel. 22 404 64 64

al. Jana Pawła II 32
(róg Elektoralnej,
niedaleko
Hali Mirowskiej)
00-141 Warszawa
tel. 22 400 11 66

ul. Chałubińskiego 8
(obok oddziału NFZ,
przy sklepie
rehabilitacyjnym)
00-613 Warszawa
tel. kom. 512 656 816

ul. Sapieżyńska 3
(Centrum Medyczne
Bonifratrów,
gab. nr 14)
02-215 Warszawa
tel. kom. 510 905 474

Brak śmiałości

Oto starsi państwo. Lubią świętować różne swoje rocznice i wspomnienia, wielkie i małe, o których wiedzą tylko oni. 15 maja przypadła czterdziesta druga rocznica ich pierwszego pocałunku. Jak zawsze, chcieli to uczcić romantycznym wieczorem: kawa na Rozdrożu, potem spacer Agrykolą do pomnika Sobieskiego, bo tam właśnie TO się stało. Czułe wspomnienia, uśmiechy. Ale 15 maja rano dzwoni syn: Antoś zachorował i nie ma kto z nim zostać! On musi być dziś w Krakowie, a żona, Ewa, wróci dopiero koło 22.30, bo już dawno zaplanowała spotkanie z koleżankami, więc czy mogliby zaopiekować się wnukiem? Dziadkowie – wiadomo – nie odmówią! Choć zmiana planów nie cieszy

ich wcale, bez słowa meldują się na posterunku, by doglądać Antosia. Nie odmawiają. Brak śmiałości! Ważniejsze, by synowa mogła poplotkować przy winku z koleżankami.

Z kolei pan Stefan, co prawda widział, jak niechłujnie i „z pańska” kierowca parkował samochód, zajmując aż dwa miejsca na parkingu pod sklepem (na zdjęciu), ale nie miał śmiałości, by zwrócić mu uwagę... Po co mu kłopoty? Zrobił tylko zdjęcie i krążył nerwowo, każdemu pokazując niegodziwca. Ludzie kiwali głową i odchodzili. Dlaczego pan Stefan nie zwrócił kierowcy uwagi? Nie miał śmiałości. Po co mu awantury. Nie pomyślał, że zwracać uwagę można spokojnie, nie wdając się w polemikę. Kierowca nawet, gdy odburknie, następnym razem parkując zastanowi się, co robi. Bo nikt nie lubi, gdy go pouczają.

Matka wie, że dziecku dokuczają w klasie, że czuje się krzywdzone przez rówieśników, ale nie śmie pójść do szkoły porozmawiać o tym, bo a nuż się na dziecko dodatkowo uweszmą sami nauczyciele... Pocięsza, a w najlepszym wypadku prze-

nosi je do nowej szkoły. Ma spokojne sumienie. Jakie wnioski wyciąga dziecko? Łatwo odgadnąć.

Kto ma za nas załatwiać podobne sprawy? Skoro coś jest złe, niewłaściwe, dlaczego milczymy? W ten sposób ośmielamy tych, którzy postępują

niewłaściwie, zmuszają nas do pewnych zachowań czasem nawet nieświadomie, jak rodzice Antosia. Ileż jeszcze rocznic pierwszego pocałunku mają starsi państwo przed sobą? Mniej, niż za sobą, więc każda jest tym bardziej cenna.

Znane porzekadło mówi – milczenie, to przyzwolenie. Pan Stefan powinien dobrze to zapamiętać. Podobnie, jak matka krzywdzonego dziecka.

Nie, nie zachęcam do wszczynania awantur. Sama ich nie lubię. Ale jeśli się nie zgadzasz – powiedz to spokojnie i daj szansę drugiej stronie! Wszystko może okazać się o wiele prostsze, niż myślisz. To lepsze, niż chowanie zadr, urazów, pretensji. Naprawdę warto. **zu**

jak mu się wydaje, a nie tak, jak powinien wybrać, gdyby rozum miał sprawny. Dlatego tak ważni są dziś macherzy od kreowania opinii publicznej. Wszystko potrafią ludziom wmówić. O, wczoraj sam byłem świadkiem w kolejce w przychodni. Gość przede mną zwraca się do rejestratorki:

– Kiedy mogę zapisać się do okulisty?

– Za cztery lata.

– Rano czy popołudniu?

– Panie, przecież to za cztery lata, to po co panu już dziś to wiedzieć?

– No bo za cztery lata rano mam wizytę u ortopedy i nie wiem, czy mi nie będzie kolidowało...

– Nie krzychał, nie wściekał się?

– Skąd?! Przyjął to, jak coś normalnego.

– No, to mózg mu zlasowali, cudów nie ma.

– To pan tak uważa, panie Eustachy. On zaś jest przekonany, że tak ma być, po prostu. Że dobra zmiana i jego dotknęła, bo przez osiem ostatnich lat w ogóle szans na okulistę z ubezpieczalni nie miał. A teraz – proszę bardzo... A co to jest cztery lata? Zleci nie wiadomo kiedy i prosty człowiek też się na takie badanie dostanie.

– To jakaś paranoja jest jednak.

– Bynajmniej. Człowiek, który do tej pory szans nie miał żadnych, bo przecież nie stać go na wizytę u okulisty za 150 czy 200 złotych, a bywa, że i 600, jak do jakiegoś profesora ważnego, teraz wie, że trochę poczeka, ale wizytę ma zaklepaną – za darmo.

– Mimo wszystko coś w środku mi mówi, że ktoś tu komuś powinien powiedzieć „przepraszam”...

– Panie Eustachy drogi, na świecie są trzy słowa, które są bardzo trudne do wypowiedzenia: „dezoksyrybonukleinowy”, „sternokleidomastoidealny” i „przepraszam”. Jak pan co wieczór patrzy na tych państwa, którzy do oczu sobie w telewizorze skaczą, to myśli pan, że ktoś z nich byłby w stanie je wypowiedzieć?

Szaser

§ PRAWNIK RADZI

Czytelnicy pytają – radca prawny
Marcin Kluś odpowiada

Zamierzam złożyć pozew w sprawie regularnych świadczeń, do których zobowiązana jest druga osoba. Jak mam określić wartość przedmiotu sporu takiego roszczenia?

Odpowiedź na powyższe pytanie może stanowić art. 22 Kodeksu postępowania cywilnego, zgodnie z którym, w sprawach o prawo do świadczeń powtarzających się, wartość przedmiotu sporu stanowi suma świadczeń za jeden rok, a jeżeli świadczenia trwają krócej niż rok – za cały czas ich trwania. Przy czym należy zaznaczyć, że według powyższego przepisu, świadczeniami powtarzającymi się będą świadczenia oparte na jednolitej podstawie prawnej, w miarę zbliżonej wysokości i spełniane cyklicznie w określonych odstępach czasowych.

Trzeba również podkreślić, że powyższy przepis dotyczy świadczeń, które mają powtarzać się w przyszłości (np. renta od podmiotu odpowiedzialnego za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia). Nie są traktowane jako świadczenia powtarzające się w rozumieniu tego przepisu, takie same świadczenia za okres poprzedzający wytoczenie powództwa. Wówczas zastosowanie znajdzie art. 19 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego, zgodnie z którym w sprawach o roszczenia pieniężne, zgłoszone choćby w zamian innego przedmiotu, podana kwota pieniężna stanowi wartość przedmiotu sporu. Zatem świadczenia za okres poprzedzający złożenie pozwu, będą stanowić odrębne świadczenia, których wartość przedmiotu sporu będzie sumą poszczególnych świadczeń za cały okres.

Jeżeli dochodzone jest świadczenie dotyczy zarówno okresu przed jak i po wytoczeniu powództwa, wartość przedmiotu sporu ustala się najpierw dla świadczeń powtarzających się, tj. dla roszczeń bieżących na podstawie art. 22 Kodeksu postępowania cywilnego, a następnie dla roszczeń poprzedzających wniesienie pozwu przez ich zliczenie za cały okres na podstawie art. 19 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego. Wówczas suma obu tych wartości stanowić będzie wartość przedmiotu sporu.

Przed jakim sądem można wytoczyć powództwo w sprawie zaległości w zapłacie czynszu najmu lokalu użytkowego?

W obrębie stosunku najmu możemy mieć do czynienia zarówno z różną właściwością miejscową, jak i rzeczową sądów kompetentnych do rozpoznania tego rodzaju sporu. Jeżeli chodzi o właściwość miejscową, to generalną regułą wyrażoną w art. 27 Kodeksu postępowania cywilnego, jest wytaczanie powództw przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby pozwanego. Jednak zgodnie z art. 37 Kodeksu postępowania cywilnego, możliwe jest również wytoczenie powództwa w tego rodzaju sprawie przed sądem miejsca położenia nieruchomości. Osoba wnosząca pozew ma zatem prawo wyboru właściwego miejscowo sądu, tj. albo złożyć pozew do sądu właściwości ogólnej zamieszkania lub siedziby pozwanego albo przed sąd miejsca położenia nieruchomości.

Jeżeli chodzi o właściwość rzeczową sądu, to będzie ona uzależniona od wartości przedmiotu sprawy. Jeżeli wartość przedmiotu sporu przewyższa siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych, właściwy do rozpatrzenia w I instancji będzie sąd okręgowy. Poniżej w/w kwoty sprawę należy kierować do właściwego miejscowo (por. argumentację powyżej) sądu rejonowego.

Listy i maile można kierować na adres redakcji.

Co tam panie na Pradze...

Trudne słowa

– Witam, panie Eustachy.

Ten podniósł głowę znad straganu, na którym poprawiał pomietoloną przez klientki bieliznę...

– A dzień dobry panie Kazimierzu.

Kazimierz Główna – on to był bowiem – jak zawsze przy okazji zakupów na bazarze na pl. Szembeka zajął do swojego kolegi, Eustachego Mordziaka, bo prawdę mówiąc te ich pogawędki były najlepszą częścią zaopatrzeniowego obowiązku, który na pana Kazimierza nałożyła jego sytuacja domowa.

– Czy mi się zdaje, czy pan jest jakiś wytrącony z równowagi, panie Kaziu?

– A wie pan, rozmawiałem przed chwilą z jednym sprzedawcą – jak on mi zaczął narzekać, no serce się kraje.

– Na co?

– A to, że żony nie ma, że samochodu nie ma – nawet rower, że mieszkanie ma komunalne, a poza tym to tylko długi. Aż mi się nieswojo zrobiło.

– A ile on ma lat?

– Myślę, że pod pięćdziesiątkę.

– I niczego nie ma? To jakiś smakosz musi być – wszystko na przelew poszło.

– Na pijaka nie wygląda.

– No to melepet. Nie ma siły. Jak chłop w tym wieku, który w handlu na dodatek robi, tak całkiem goły jest, to musi być albo tuman, który niczego nie potrafił się nauczyć i tylko worki z kartoflami może przewracać, albo z głową coś ma. To nie jest, panie Kaziu, jakiś szczególny przypadek. Nieraz, jak tak patrzę i słucham, co ci ludzie mają pod sufitem, jakie pojęcie o świecie, to myślę sobie: Serio? To ma być ten plemnik, który wygrał?

– Świat jest pełen paradoksów, panie Eustachy. Bo taki plemnik, nie dość, że wygrał, to jeszcze prawa wyborcze ma. I wybiera! Tylko, że wybiera sercem, a nie przy pomocy rozumu. Wybiera,

REKLAMA

MEBLE Z DREWNA

oferujemy:

- łóżka • materace • szafy • komody
- biurka • witryny • stoły • krzesła
- wykonujemy meble na wymiar klienta

Warszawa, ul. Płowiecka 25
(róg Świeckiej)

tel./fax 22 815 35 98

Czynne: pon. – pt.: 10.00 – 18.00
sobota: 10.00 – 14.00

*Na wszystkie meble standardowe znajdujące się na stronie internetowej.

www.meblesosnowe.eu | e-mail: meble@meblesosnowe.eu

5%
OBOWIĄZUJE
RABAT*

TAPICER

* USŁUGI

* Narożniki wg. wymiarów klienta

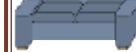
* Materiały obiciowe

Warszawa, ul. Krypska 52/54

przy GROCHOWSKIEJ 179

(pawilon pogotowia weterynaryjnego)

Zakład przeniesiony z ul. Znanieckiego 8

Tel. 22 612-53-88

0-691-75-50-50

ARTYKUŁY POŚCIELOWE, PIŻAMY, OBRUSY, RĘCZNIKI.

KOŁDRY I PODUSZKI

ul. Bora Komorowskiego 3 D,
Otwarte pn.-pt. godz. 10-19, sob. 9-13
Tel. 793-129-744

OKNA • ROLETY

OKNA PCV – rabat 40%

Szyba termoizolacyjna k=1,0

- Maty bambusowe • Żaluzje • Verticale
- MONTAŻ GRATIS! RATY!

ul. Patriotów 237 tel. 22 615-40-40, tel. 730-630-630
e-mail: biuro@oknamaro.pl www.oknamaro.pl

Z tym KUPONEM rabat na rolety 10%

S.M. „Międzynarodowa” Warszawa ul. Międzynarodowa 44

ogłasza przetarg nieograniczony na:

1. Ocieplenie stropodachu granulatem celulozy w budynkach Brazylijska 3, 3A, Saska 48.

Informacje o szczegółach przetargu zawarte są na stronie internetowej Spółdzielni www.miedzynarodowa.waw.pl

TADEX OPONY

Warszawa,
ul. Ostrobramska 38b
tel. 22 610 60 05

- Montaż i wyważanie
- RUN ON FLAT
- Sezonowe przechowywanie i sprzedaż opon
- Prostowanie felg

Praca doradca klienta

517 090 224

rekrutacja.eden@edenfinance.pl

Wynagrodzenie podstawowe
2000 zł + premia

EdenFinance
Mile widziani emeryci!

NARZYNKI

GWINTOWNIKI

Metal-Market

HURT DETAL

NARZĘDZIA, art. METALOWE

ul. Mińska 38
tel. 813 99 55
www.metal-market.pl

własny parking

P

NARZĘDZIA • ŚRUBY • ZAMKI • LINKI

Z MIASTA

We wtorek, 22 maja, w LXXII LO im. gen. J. Jasińskiego odbył się finał II Międzyszkolnych Zawodów Ratowniczych, w których wzięło udział 11 drużyn ratowniczych ze szkół aglomeracji warszawskiej. – Tegoroczne zawody patronatem objął Mazowiecki Kurator Oświaty, burmistrz Pragi Południe i dyrektor stołecznego Biura Zarządzania Kryzysowego – mówi dyrektor szkoły Bożena Kozak. Rywalizacja pomiędzy dobrze przygotowanymi drużynami młodzieżowymi była zarówno fachowa, jak i zacięta. Zwycięstwo w zawodach wywalczyli uczniowie SP nr 3 im. Jana Pawła II z Mińska Maz., którzy wyprzedzili zespoły SP nr 5 z Piastowa i warszawskiego LO Mistrzostwa Sportowego im. J. Kusocińskiego.

***
Samochodowych stacji ładowania aut elektrycznych jest w Warszawie jak na lekarstwo. Tym bardziej cieszy informacja, jaką 16 maja przekazał burmistrz Pragi Północ Wojciech Zabłocki – niedługo przy dzielnicowym Ratuszu zostanie zbudowana taka stacja i za darmo będzie można z niej korzystać do końca roku. Przy okazji

ogłoszenia tej informacji przed północno-praskim urzędem zaparkowało elektryczne auto, które niedawno, na 100-lecie ZS nr 33 przy ul. Targowej „zafundował” szkole dzielnicowy samorząd.

***
W dniach 25-27 maja br. w Hali Dolnej Warszawianki

przy ul. Piaseczyńskiej 71, odbędą się Targi Medycyny Naturalnej. Do dyspozycji będą radiesteci, bioenergoterapeuci, masażyści, kręgarze, egzorcyści i wróżki. Ponadto będzie można nabyć szeroki asortyment preparatów ziołowych, a organizatorzy zapraszają również na bezpłatne wykłady oraz seanse bioenergoterapeutyczne.

***
TK Maxx po raz kolejny świętuje Dzień Dziecka z Akademią Przyszłości. W tym roku, by pomóc dzieciom objętym programem, marka połączyła siły z Zuzanną Wachowiak i Blanką Jordan, projektantkami BIZUU. W efekcie, powstała unikatowa kolekcja stylowych bandanek oraz przypinek inspirowanych motywem bohaterskości. Dochód z ich sprzedaży zostanie przekazany na rzecz wspiera-

nej przez TK Maxx Akademię, która pomaga dzieciom w trudnej sytuacji materialnej lub rodzinnej.

15 maja w CPK Praga-Południe odbyło się spotkanie posła Jarosława Krajewskiego z mieszkańcami. Głównymi tematami poruszonymi w rozmowach były: sytuacja ogólnokrajowa, działania rządu i praca sejmowej komisji ds. „Amber Gold”, której poseł jest wiceprzewodniczącym. Organizatorem spotkania był południowopraski Komitet Prawa i Sprawiedliwości, który zapowiada, że w najbliższych tygodniach zaprosi na podobne spotkanie posła Patryka Jakiego.

ab, um, ar

WYDARZENIA KULTURALNE

wydarzenia bezpłatne

CENTRUM PROMOCJI KULTURY PRAGA-POŁUDNIE
ul. Podskarbińska 2, tel. 22 277-08-20
www.cpk.art.pl
www.facebook.com/klubgoclaw
sekretariat@cpk.art.pl

● **26.05. godz. 17.00** – Salon Literacki; **30.05. godz. 11.00** – spektakl dla dzieci „Opowieść dla Króla”; zaproszenia CPK; **godz. 19.00** – Klub Mola Książkowego; **1.06. godz. 12.00** – Warsaw Drum Festival – Maraton Perkusyjny; **2.06. godz. 15.00** – koncert konkursowy XII Ogólnopolskiego Festiwalu im. Jonasza Kofty „MOJA WOLNOŚCI” 2018; **3.06. godz. 17.00** – koncert finałowy; **4.06. godz. 18.00** – Beata Miśkiewicz, „Płynąć przez życie. Wiersze nie tylko żeglarskie”; **5.06. godz. 18.00** – Koncert Fundacji latająca Akademia oraz wystawa przedstawiająca fotografie upamiętniające działalność Akademii; **6.06. godz. 17.00** – Spotkania ze Sztuką: „Dadaistyczna destrukcja sztuki”.

KLUB KULTURY „GOCLAW”
ul. Abrahama 10,
tel. 22 277-08-10
www.klubgoclaw.pl
www.facebook.com/cpkpp
biuro@klubgoclaw.pl

● **27.05. godz. 16.00** – „Cztery żywioły” – indiańska bajka dla dzieci od 6 lat; **4.06. godz. 19.00** – koncert operetkowo-musicalowy: „Między sopranem i barytonem”.

PROM KULTURY SASKA KĘPA
ul. Brukselska 23
tel. 22 277-08-03
www.promkultury.pl
www.facebook.com/PROMkultury
bilety@promkultury.pl

● **1.06. godz. 16.00** – Familijne Kino Kępa: „Coco”, reż. Lee Unkrich, Adrian Molina, USA 2017; **4.06. godz. 19.00** – Rejsy po literaturze i nie tylko: Katarzyna Bonda; **5.06. godz. 12.00** – Mały Teatr Kępa: „Darklena”, spektakl teatralno-taneczny dotyczący tematu tolerancji dla uczniów klas IV-VII; rezerwacja biletów biuro@centrumsztukitanca.eu; **godz. 19.00** – Cały ten jazz! MEET! Piotr Baron – saksofonista, kompozytor i pedagog.

OŚRODEK KULTURY w Dzielnicy Wesoła m.st. Warszawy
Starzyńskiego 21
tel. 22 773-61-88, 22 773-55-99
http://www.domykultury.waw.pl
www.facebook.com/okwesola/
wesolakultura@domkulturywesola.net

● **26.05. godz. 19.00** – „Piosenka jest dobra na wszystko” – wieczór II. Koncert w wykonaniu Teatru Muzycznego Niebieskie Migdały działającego przy Ośrodku Kultury pod kierunkiem Lecha Nowickiego; **3.06. godz. 16.00** – Przedstawienie dla dzieci w wykonaniu Teatryku o-Rety „Jak wróbelek nie mógł zdążyć na wesele”; wejściówki do odbioru od 28 maja od godz. 16.00.
Filia POGODNA, ul. Jana Pawła II 25, tel. 22 427-37-74
25.05. godz. 11.00 – Spotkanie „Wolność w karmieniu”; **27.05. godz. 16.00** – Przedstawienie dla dzieci w wykonaniu Teatru Duet „Wilk i zając w mieście”; **30.05. godz. 20.00** – TERAZ IMPRO! Otwarta Próba Pogodnej Grupy Teatralnej; **2.06. godz. 16.00** – Zabawa z okazji Dnia Dziecka dla dzieci w wieku 4-8 lat „Na Dzikim Zachodzie”. Bezpłatne wejściówki do odbioru od 28 maja od godz. 16.00.

DOM KULTURY „ZACISZE” w Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy
ul. Blokowa 1
tel. 22 679 84 69, 22 743 87 10
www.zacisze.waw.pl
www.facebook.com/dkzacisze/
sekretariat@zacisze.waw.pl

● **4.06. godz. 18.30** – „Serce z kryształu” premiera spektaklu w wykonaniu Teatru Pinokio DK Zacisze; **4.06. godz. 13.30** – Spotkanie z planszówkami; **5.06. godz. 17.30** – Kobieta jak wino: warsztaty makijażu dla senierek; **5.06. godz. 10.00** – Warsztaty „Bezpieczeństwo seniorów w teorii i praktyce”; **5.06. godz. 9.30** – Mama Fit: zajęcia dla mam z dziećmi (0-2 lata); **7.06. godz. 17.30** – „Szalone lata osiemdziesiąte” – koncert wokalistów z sekcji Piosenki Rozrywkowej i Zespołu Voice of Zacisze; **7.06. godz. 14.30** – Warsztaty teatralne.

Na wszystkie wymienione imprezy jest wstęp wolny.
Więcej na www.mieszkaniac.pl/zaproszenia

ZAPYTAJ O KORZYSTNE

www.facebook.com/specagd

SZEROKA OFERTA PRODUKTÓW RTV AGD IT GSM MULTIMEDIA W REWELACYJNIE NISKICH CENACH
DOSTĘPNA W SKLEPIE W WARSZAWIE FALENICY PRZY UL. BYSTRZYCKIEJ 55 ORAZ NA www.neopunkt.pl

Świątujemy
Niskie Ceny
5 urodziny

NIE PRZEGAP OKAZJI! OD 23 MAJA DO 5 CZERWCA 2018

Smartfon SAMSUNG Galaxy J7 2017

- DUAL SIM
- NFC – płat smartfonem
- Metalowa obudowa + szkło 2.5 D
- Czytnik linii papilarnych
- Slot micro SD do 256 GB

LTE

SAMSUNG
WYPRZEDAŻ 60%
999,-

939,-

5,5" FULL HD SUPER AMOLED

7.0 NOUGAT

8-ROZMIOWY PROCESOR

TYŁ 13 MPX PRZÓD 13 MPX

55" 4K ULTRA HD ANDROID TV

MANTA

1599,-

WIFI USB MOVIE HDMI KLASA ENERG.

Pralnia BOSCH WAE 2026KPL

TIME PERFECT OPÓŹNIONY START

OPCJA DOŁOŻENIA PRANIA

PROGRAM SUPER KRÓTKI 15 min

BOSCH
WYPRZEDAŻ 20%
1199,-

999,-

A+++ KLASA ENERG.

7 kg WŁAS 1000 OBR./min

Intel inside PENTIUM

15,6" EKRAN ANTYODBLASKOWY

Laptop HP 15-F271

PROCESOR: INTEL® PENTIUM® N3540

RAM: 4 GB

DYSK: 500 GB

HEWLETT PACKARD
WYPRZEDAŻ 15%
1699,-

1549,-

DORA AGD RTV

WARSZAWA FALENICA (C. H. FALA)

UL. BYSTRZYCKA 55, TEL. 22 815 32 84

ZAPRASZAMY! OD 23 MAJA DO 5 CZERWCA 2018

POTRZEBNA POMOC!

12 maja doszło do pożaru budynku przy ul. Korkowej na Marysinie Wawerskim. Ranne w nim zostały dzieci: 6-letni chłopiec i 8-letnia dziewczynka.

Kiedy strażacy przyjechali na miejsce, pożar obejmował pierwsze piętro domu i dach. Akcja gaśnicza nie była łatwa, a skutki pożaru okazały się tragiczne. Dziewczynka ma ciężkie poparzenia zagrażające jej życiu. Leczona jest w szpitalu przy ul. Niekańskiej.

– *Apelujemy do wszystkich o oddawanie krwi z dopiskiem „dla Julia Cupriak”. Walka tej dziewczynki będzie długa i ciężka pod każdym względem. Krzywda, która spotyka dzieci jest ciężka do wytlumaczenia... I w tym miejscu chciałbym prosić wszystkich*

o wsparcie dla naszej dzielnej małej mieszkanki. Jej walka to dopiero początek ciężkiej drogi przez którą musi przejść. Myślę, że razem pomożemy w walce z przeciwnościami, jakim musi stawić czoła cała ich rodzina – pisze firma ASPEN CAR SPA na swoim Facebook-u.

Również sąsiedzi i znajomi organizują wielką akcję pomocy dla rodziny.

– *Potrzeb jest dużo. Rodzina w pożarze straciła wszystko. Potrzebne są ubrania: chłopiec rozmiar 116, buty numer 29, dziewczynka – 140/146, buty 34-35, dla rodziców – oboje rozmiar M (ogólnie wszystko, bo nie mają niczego). Buty dla taty 44, a mamy 39. Na pewno przydadzą się też środki chemiczne i zabawki dla dzieci, bo nie mają nic – mówi*

Karolina, która bardzo aktywnie włączyła się w organizację pomocy.

Pogorzelcy nie mają nawet garnków, sztućców, szklanek i talerzy.

Jeśli możecie, to wspomóżcie ich również mokrymi chusteczkami i maścią Sudokrem. To dla wielu z nas symboliczne koszty, a dla nich pomoc na wagę złota.

Rzeczy można zostawiać w pralni przy ul. Szaserów 128, budynek numer 9, po wcześniejszym kontakcie z panią kierownik pralni pod nr tel. 665 707 185

Szczegóły dotyczące pomocy uzyskać można pod numerami telefonów:

Karolina 500 507 543, Wiola 665 707 185. **NM**

Fundacja DRUŻYNA BŁAŻEJA, ul. Ejsmonda 48a, 05-420 Józefów. Bank Zachodni WBK nr 80 1090 1753 0000 0001 3612 3118, tytuł przelewu: Julia Cupriak – darowizna na poprawę i ochronę zdrowia

MUNDIAL NA RÓŻYCU?

Słynny Bazar Różyckiego, który ostatnio mocno podupadł, być może już w tym roku „ożyje”. Spadkobiercy założyciela bazaru mają sporo pomysłów, jak zagospodarować to miejsce. Myślą o zorganizowaniu tam m.in. strefy kibica.

O tym, co dzieje się na Bazarze Różyckiego pisaliśmy już wielokrotnie na łamach „Mieszkańca”. Przypomnijmy, że obecnie 2/3 terenu należy do spadkobierców założyciela Bazaru Juliana Różyckiego, a 1/3 do Miasta.

Spadkobiercy Różyckiego mają plan i pomysł, jak zagospodarować teren Bazaru. Oczywiście uwzględniając miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który wskazuje, że na tym terenie musi być zachowana funkcja handlowa. Najważniejsze jest jednak uprzątnięcie tego terenu.

– *Przejeźliśmy ruinę. Elektryka i dachy są w fatalnym stanie. To wymaga mnóstwo pracy, a na każdym etapie pojawia się konieczność kolejnych robót, co z kolei wiąże się z nowymi kosztami. Miasto nic nie robiło w tym miejscu przez 30 lat, a my teraz musimy to nadrobić w ciągu kilku miesięcy – mówi Marcin Widawski, prapraprawnuk Różyckiego, występujący w imieniu jego spadkobierców.*

Dodaje, że na razie udało się im przekonać część kupców z budek zlokalizowanych od strony ulicy Brzeskiej do przeniesienia się trochę dalej w stronę ul. Targowej. Stan techniczny tamtejszych stanowisk był bowiem tragiczny i zagrażał bezpieczeństwu ludzi. Ponadto cały teren od strony ul. Brzeskiej jest przygotowywany pod plac, na którym będzie można organizować różne wydarzenia „ożywiające” to miejsce.

– *Chcielibyśmy, żeby bazar ożył już w tym roku. Mamy pomysł na zorganizowanie tam strefy kibica czy kina letniego, a także imprez dla dzieci i włączenia się w otwartą Ząbkowską. Najpierw musimy mieć przygotowany teren, a później ustalić wszystko z Dzielnicą Praga-*

-Północ, która z powodu przepisów nie jest tak elastyczna jak my i potrzebuje więcej czasu – wyjaśnia reporterce Marcin Widawski.

Co na to Miasto? Pod koniec 2017 roku pisaliśmy, że władze rozważają zagospodarowanie Bazaru Różyckiego, we współpracy z podmiotem prywatnym. Jak dowiedzieliśmy się wówczas od Marty Plasoty ze stołecznego ratusza, do postępowania mającego na celu wyłonienie partnera prywatnego będą mogli przystąpić również właściciele odzyskanej przez osoby prywatne części Bazaru Różyckiego. Czy rozpoczęły się jakieś rozmowy?

Jak podkreśla Marcin Widawski, jeśli chodzi o porozumienie z Miastem, niczego nie udało się osiągnąć z bardzo prostej przyczyny.

– *Od września ubiegłego roku, kiedy to wystąpiliśmy do Miasta z propozycją wspólnego zagospodarowania terenu, nie otrzymaliśmy żadnej odpowiedzi. Ponadto Miasto nadal prowadzi przeciwko nam działania naruszające prawo, których celem jest pozbawienie nas naszej własności, a które prawdopodobnie będą miały finał w sądzie. Natomiast musimy zastrzec, że współpraca z Dzielnicą, w tym z Zarządem Praskich Terenów Publicznych, układa się znakomicie – podsumowuje Marcin Widawski. **ak***

„LUDZIOM CZYNIĄCYM DOBRO”

Medal „Ludziom czyniącym dobro” upamiętnia postać wyjątkową – Irenę Sendlerową, która w czasie II wojny wraz ze swoimi łączniczkami ocaliła z warszawskiego getta około 2500 osób, głównie dzieci. Był to heroizm trudny do opisanego, trudny do wyobrażenia w dzisiejszym świecie.

W pierwszej edycji, w stulecie urodzin Sendlerowej, laureatami zostali między innymi Maria Kaczyńska – żona Prezydenta RP, Marek Michalak – Rzecznik Praw Dziecka, Kanclerz kapituły Orderu Uśmiechu i Janina Zgrzemska – córka Ireny Sendlerowej. Do zanego grona dołączyło wiele innych osób, w tym Ewa Błaszczyk, Tomasz Kucharski, Anna Dymna, Janina Ochojska czy Jerzy Owsiak.

Tegoroczna uroczystość od była się 17 maja w Zespole Szkół przy ul. Tarnowieckiej 4 pod patronatem honorowym min. Marka Michalaka – Rzecznika Praw Dziecka i Tomasza Kucharskiego – Burmistrza Pragi Południe została przygotowana niezwykle starannie, a bogaty artystycznie program o wspaniałym przesłaniu wzruszał nawet do łez.

Laureaci, to osoby szczególnie oddane działalności na rzecz innych ludzi, zaangażowane w wiele cennych inicjatyw, nie szukające pokłasku czy rozgłosu, a laudacje, czytane przez aktora, Sławomira Hollanda, kreśliły sylwetki osób niezwykłych.

Decyzją Kapituły wśród odznaczonych znaleźli się m.in. prof. Bohdan Maruszewski – kardiochirurg z CZD, S. Małgorzata Chmielewska

– przełożona wspólnoty „Chleb życia”, ks. Marcin Schmidt – sekretarz Caritas, Batia Gilad – Przewodnicząca Międzynarodowego Stowarzyszenia im. Janusza Korczaka, Roman Redelbach – Prezes SM Ostrobramska, Anna Dębińska-Zytkiewicz – wieloletni dyrektor Gimnazjum 23, Dominika Kulczyk – Prezes Zarządu Kulczyk Foundation, Katarzyna Ludwiniak – organizator i pomysłodawczyni medalu i nasza redakcyjna koleżanka, Elżbieta Golińska – Prezes Fundacji Towarzystwo Przyjaciół Centrum Zdrowia Dziecka.

Wszystkim laureatom serdecznie gratulujemy dziękując za dobro, które zmienia świat. **Andrzej K.**

KAMIEŃ KAMIONKA

Kamień Kamionka to wyróżnienie przyznawane przez lokalną społeczność osobom, organizacjom i instytucjom szczególnie zasłużonym dla historii, rozwoju promowania Kamionka – południowopraskiego osiedla, położonego na części rozległych terenów dawnej wsi Kamion. To tam, na Błoniach Elekcyjnych, wybierano niegdyś polskich królów, to tam, już po raz szósty, mieszkańcy zgłaszali kandydatów do odznaczenia aż w jedenastu kategoriach: kultura i sztuka, historia, mieszkaniec, biznes i inwestycje, sport, promocja, nauka, edukacja i oświata, samorząd i polityka, wydarzenie, miejsce, ochrona środowiska.

Kapituła, złożona m.in. z przedstawicieli Rady Osiedla Kamionek oraz nagrodzonych w poprzednich latach laureatów, obradowała w gościnnych progach CPK przy ul. Podskarbińskiej. Kandydatów do Kamienia Kamionka zgłaszano jeszcze podczas obrad! To wskazuje, jak żywe jest zainteresowanie Kamionkiem i tym szczególnym wyróżnieniem.

W głosowaniu tajnym wyłoniono troje zwycięzców, choć do ostatniej chwili trwały gorące dyskusje członków Kapituły i wahania, którego kandydata wes-

Kapituła w trakcie obrad.

przeć. W kolejności alfabetycznej: Jan Berger w kategorii Historia, Janusz Piśkorski w kategorii Mieszkaniec oraz w kategorii Samorząd pan Adam Rosiński, nasz redakcyjny kolega i zarazem pomysłodawca Kamienia Kamionka.

Po ogłoszeniu wyników głosowania Kapituła dyskutowała o możliwości modyfikacji procedur oraz samej statuetki.

Wręczenie Kamieni Kamionka odbędzie się najprawdopodobniej we wrześniu, podczas bardzo wyczekiwanego koncertu w Centrum Promocji Kultury przy ul. Podskarbińskiej.

Gratulujemy najserdeczniej laureatom, dumni z naszego kolegi Adama, społecznika i człowieka czynu.

Ciekawe informacje dotyczące Kamionka i odznaczenia na stronie kamionek.warszawa.pl **Katarzyna Jasiek**

OGŁOSZENIE PRASOWE

ZMIENIĆMY PLAC SZEMBEKA W OAZĘ ZIELENI

Właśnie mija pięć lat od oddania do użytku nowego Placu Szembeka. Miał on w zamierzeniu władz dzielnicy stać się salonem Grochowa. Jak Państwo myślicie, czy to się udało?

W dniu 18 maja 2013 roku uroczyście oddano do użytku zmodernizowany koszt ponad 22 milionów złotych nowy Plac Szembeka. Największe kontrowersje wzbudził wówczas koszt tej rewitalizacji, który jeszcze wzrósł o koszty związane z uruchomieniem toalety w podziemiach, na którą musieliśmy czekać kolejne dwa lata. Kolejny rok zajęło uruchomienie

windy dla osób niepełnosprawnych, którą można dostać się do toalety. Toalety dodajmy, dużej, czystej i działającej, o czym wciąż nie wie wiele osób, więc zawsze warto o tym przypominać i zachęcać do korzystania.

Podczas uroczystego otwarcia nowego Placu Szembeka nie brakowało opinii mieszkańców, że brakuje na nim zieleni, a część bliżej

kościółka wprost przypomina betonową pustynię. Trudno się z tym nie zgodzić, obserwując w ciepłe słoneczne dni osoby poszukujące chociażby skrawka cienia, chowające się za ławkami z ogromnymi oparciami, czy też kryjące się pod rachitycznymi brzoźkami.

Od pewnego czasu daje się zauważyć w naszym mieście coraz większą presję mieszkańców na zwiększanie ilości zieleni w Warszawie. Stąd takie projekty, jak Zielona Świętokrzyska, na której posadzono 191 platanów czy Ogród Dotleniacz na Placu Grzybowskim. W związku z tym, ale przede wszyst-

kim odpowiadając na liczne prośby mieszkańców, wystąpiłem do burmistrza naszej dzielnicy z wnioskiem

o postawienie tam chociażby donic z zielenią, które możemy spotkać w Śródmieściu. Są one przenośne i łatwo można je schować na zimę. Docelowo uważam jednak, że to miejsce podobnie, jak przywołana ulica Świętokrzyska, powinno mieć więcej zieleni.

Dotychczas postulaty o jakiegokolwiek zmiany na Placu Szembeka zbywano w ratuszu na Grochowskiej argumentami o zachowaniu całości projektu architektonicznego czy też trzyletniej gwarancji wykonawcy robót. Wydaje się, że te argumenty już przebrzmiały, więc czas na uczynienie z tego placu prawdziwego zielonego salonu Grochowa.

Marek Borkowski
radny Dzielnicy Praga Południe

NA POCZĄTKU BYŁA GLINA...

Magdalena Czerwosz w czasie Święta Saskiej Kępy

Od kilku lat Świętu Saskiej Kępy towarzyszą wystawy przedstawiające twórczość rodzin tej części Warszawy. W ostatnim roku w Klubie Kultury PROM prezentowana była rzeźbiarska rodzina Kowalskich, a tegorocznej edycji święta towarzyszy wystawa prac rodziny Czerwoszów.

Wystawa jest świetnym pretekstem dla „Mieszkańca”, aby spotkać się i porozmawiać z Magdą Czerwosz. Kilka dni przed wernisażem, który odbył się 23 maja, umawiamy się w jej domu u zbiegu ul. Niekańskiej i Walecznych.

Na podwórku nie wita mnie idealnie przyszyty trawnik. Panuje tu artystyczny nieład. Podobnie jest wewnątrz domu, w którym od razu wpadają w oko artystyczne dzieła i dziełka. Nie

Rozmowa z Magdaleną Czerwosz – artystką z Saskiej Kępy, członkinią zarządu Stowarzyszenia Artystów Ceramików KERAMOS, animatorką życia kulturalnego prawobrzeżnej Warszawy, wieloletnią radną różnych szczebli stołecznego samorządu.

mam wątpliwości – jestem gościem prawdziwej artystki.

Magda siedzi przed komputerem i przez telefon z bratem Leszkiem opracowują szczegóły rodzinnej wystawy. Artystka ma w tym doświadczenie, gdyż pełni funkcję kuratora wystaw.

Zaczynamy rozmawiać. Chętnie opowiada o historii swego rodu („mama była warszawianką, wnuczką powstańca styczniowego, a ojciec górąłem z Łopusznej”). Mówi o rodzinno-regionalnych animozjach polsko-węgiersko-słowackich. Góralski dziadek Magdy pochodził ze Spisza, a było to wtedy Królestwo Węgierskie. Ożenił się jednak na Podhalu, czyli w Galicji, o czym ksiądz proboszcz informował listem Starostę Powiatowego („potem proboszcz pisał jeszcze dwa razy o przyjeździe na świat poddanych węgierskich – Wojciecha i Bronisława Czerwosz”).

Pytam, kiedy zaczęła się jej przygoda z ceramiką.

– To było w Chmielnie nad jeziorem Białym – odpowiada. Rodzina Magdy nie miała tam działki, ale jeden z gospodarzy zgodził się, aby przy jeziorze postawili na palach malutki domek z dykty („był tak mały, że śniadania trzeba było jeść na zewnątrz”). – Chmielno miało

wtedy jeszcze kilku garncarzy. Widziałam, jak pracują w glinie, wypalają, tworzą... – wspomina.

Pamięta, że gdy była dziewięcioletnią dziewczynką, to do Chmielna na wakacje wzięła ją babcia. Nestorka rodu nie uważała tych wakacji za bardzo udane („mówiła później, że ja zamiast być na świeżym powietrzu, to prawie cały czas przesiedziałam w warsztacie garncarskim”). Dopowiadałam, że życie pokazało, że te wakacje były bardzo udane, bo przecież w pewien sposób ukierunkowały Magdę, przyszłą artystkę ceramiczną.

Jednak świadomie tą techniką sztuki zainteresowała się w wieku maturalnym. Niemniej swoje wykształcenie powiązała z geologią. Skończyła studia i zaczęła pracować w zawodzie, ale po pracy oddawała się ceramice.

Wycinanka – papier, Wojciech Czerwosz

W końcu wybrała. – W którymś momencie powiedziałam sobie, że dosyć tej schizofrenii – przed południem geologia, a po południu ceramika... Trzeba to połączyć.

Rzuciła pracę geologa („wtedy na taki ruch trzeba było mieć dużo odwagi i trochę beczelności”) i zatrudniła się w Cepelii w nadzorze artystycznym nad spółdzielniami ceramicznymi. – Robiłam plenery, konkursy, wystawy dla artystów zatrudnionych w cepeliowskich spółdzielniach ceramicznych. Chodziło o to, żeby oni cały czas pozostali twórcami, a nie tylko projektantami na usługi przemysłu.

Ostatnie 20 lat Magda dzieliła między pracę w stołecznym samorządzie, twórczą, artystyczną pasję i pracę w południowo-praskich instytucjach kultury.

– W roku 2000 zatrudniłam się na próbę w Centrum Promocji Kultury, a dyrektor Basia Wasiak powiedziała mi: Przecież wytrzymasz te próbne trzy miesiące. Wytrzymałam trochę dłużej... – śmieje się artystka.

Po wybudowaniu filii CPK Praga-Południe na Saskiej Kępie, w 2011 roku, przeszła do PROMU przy ul. Brukselskiej, a po „usamodzielnieniu” się PROMU została w nim kuratorem wystaw.

Ryby przy kaloryferze – foto-grafika, Magdalena Czerwosz

W ostatnich latach w twórczości Magdy Czerwosz ceramika trochę ustąpiła pola „foto-grafice”. – Nie wiedziałam, czy to co tworzę jest dobre, nie miałam porównania, trochę się bałam, jak to ludzie odbiorą... – wyznaje szczerze.

Na wszelki wypadek pierwszą wystawę fotograficznych prac zrobiła w Wesolej („to było tak daleko, że niewiele osób tam dojechało”). Teraz już nabrała śmiałości i ma świadomość wartości swoich prac.

Na wystawie w PROMIE można zobaczyć zarówno ceramikę, jak i „foto-grafikę” jej autorstwa. – Wystawimy też wiersze mojego brata, Leszka – mówi artystka. – W dość ciekawy sposób, bo będą one wisiały na takich kafełkach w formie plansz.

Nie zabraknie prac Zofii i Wojciecha Czerwoszów.

– Mama będzie prezentowana przez malarstwo ceramiczne, ale to nie to samo, co malarstwo na ceramice – podkreśla Mag-

da i opowiada mi o tej technice sztuki.

Ojciec Wojciech specjalizował się w medalierstwie. Przez wiele lat współpracował z Mennicą Państwową. – W dokumentach znalazłam ponad 70 umów taty z Mennicą. Brał udział w zamkniętych konkursach i projektował monety – mówi Magda. W mojej pamięci odblokowuje się kłapka – faktycznie, kojarzę z młodości, a zbierałem wtedy monety, stuzłotówkę z żubrem. Była autorstwa Wojciecha Czerwosza.

Na wystawie przedstawiane są fantastyczne wycinanki, które ojciec Magdy i Leszka „latami robił do szuflady”, tylko dla siebie. – Pod naciskiem rodziny i przyjaciół zgodził się pokazać je publicznie pierwszy raz dopiero w 1981 roku, czyli 30 lat od rozpoczęcia ich tworzenia. Magda pokazuje mi wycinanki taty. Razem podziwiamy kunszt i precyzję tych dzieł...

Rozmawiał Adam Rosiński

Wystawę „Czerwoszowie – artyści z Saskiej Kępy” wybranych prac Zofii (1919-2009), Wojciecha (1913-1986) oraz Magdaleny i Leszka Czerwoszów można zwiedzać do 17 czerwca br. w PROM Kultury.

REKLAMA

REKLAMA

Jakie usługi są potrzebne na Pradze Północ i Pradze Południe?

na_prawa
Warszawa

Jakich usług brakuje w Twojej okolicy, a jakich jest za dużo?
Co powinno powstać w niewynajętych lokalach
- sklep, kawiarnia, a może księgarnia?

Zapraszamy na spotkania

Stworzymy zestaw usług potrzebnych w Twojej okolicy

4 czerwca

(poniedziałek) od 18⁰⁰ do 20⁰⁰

Dzielnikowe Biuro Finansów i Oświaty (DBFO)
przy ul. Grochowskiej 262 (Kamionek)

5 czerwca

(wtorek) od 18⁰⁰ do 20⁰⁰

Centrum Kreatywności
przy ul. Targowej 56 (Stara Praga)

6 czerwca

(środa) od 18⁰⁰ do 20⁰⁰

Towarzystwo Przyjaciół Pragi
przy ul. Stalowej 28/1 (Nowa Praga)

7 czerwca

(czwartek) od 18⁰⁰ do 20⁰⁰

72 LO im. gen. Jakuba Jasińskiego
przy ul. Grochowskiej 346/348
(rejon Dw. Wschodniego)

Możesz zgłosić opinie on-line

www.konsultacje.um.warszawa.pl
(od 8 maja do 6 czerwca 2018 r.)

Unia Europejska
Fundusz Spójności

KOMIS – ZAWSZE COŚ NOWEGO!

Na jakie okazje można i warto polować? Na przykład na fabrycznie nowe meble w fabrycznie niskich cenach! Z masywnego, litego dębu (powystawowe) lub fornirowane, podstawowe meble do mieszkań i biur, nowe tapczany, kanapy (już od około 500 zł).

Czy używane meble są od nich tańsze? To zależy. Przepiękne, stylowe antyki z duszą – niekoniecznie, choć kosztują tu i tak mniej, niż gdzie indziej. Komody i śliczne toaletki z marmurowymi blatami, wspinałe, bogate kredensy z mnóstwem zakamarków, fotele, krzesła, ogromne stoły, w sam raz do reprezentacyjnej jadalni, jak też kameralne, buduarowe czy ogrodowe. Można „za grosze” skompletować wyposażenie kuchni, świetnie wyposażony pokój pod wynajem, nie brak propozycji w sam raz na działkę, włącznie z kuchnią i lekkimi meblami z rattanu. Jest tu nawet zabytkowa, lecz działająca, prawdziwa szkan-dela z długą, toczoną rączką!

SEZAM to ciekawa oferta niecodzienna: balkonik-chodzik w dobrym stanie czy sprawna bieżnia do ćwiczeń za około 150 zł, i nie tylko. Ogromny wybór manekinów sklepowych, doskonałej jakości, całopostaciowych, z głową i ruchomymi elementami. Są też same korpusty, nogi itp. Kupiony tu manekin w pięknej sukni ślubnej, zdobi jedną z kwaciarni! Mnóstwo zegarów, od oryginalnych, holenderskich po rarytas – to wiszący, najprawdziwszy Gustav Becker w bardzo dobrej cenie! Jest więcej prawdziwych okazji – wiszące młynki do kawy ze szklanym pojemnikiem lub wielkie, mosiężne, zdobione, lampy w kształcie tuby, żyrandole i bibeloty.

Komis SEZAM słynie też ze świetnej, profesjonalnej oferty przeprowadzek, nie będzie więc żadnego kłopotu z transportem.

W dodatku teraz jest atrakcyjny, wyprzedażowy rabat na krzesła i fotele!!!

Warto wiedzieć, że SEZAM to firma z sąsiedztwa – bierze udział w programie wspierania lokalnej przedsiębiorczości organizowanym przez BGŻ BNP Paribas, a to wiąże się z ciekawymi propozycjami. **Szczegóły – na miejscu, w SEZAMie. Sprawdź. Warto!**

Komis SEZAM www.komissezam.pl zaprasza na stronę internetową oraz **do sklepu przy ul. Mińskiej 65. Trafic łatwo:** z Mińskiej skręcamy w ul. Chodakowską (w stronę torów) i zaraz po prawej stronie mamy wielką bramę wjazdową. **W głębi, na prawo, jest Komis.** Blisko przystanku autobusów 123, 173, 202, niedaleko przystanku 311 na ul. Terespolskiej. Godziny otwarcia: dni powszednie 9-19, soboty 9-15

VIVAT SASKA KĘPA!

Już w najbliższą sobotę, 26 maja, po raz kolejny będzie świętowała Saska Kępa. A wraz z tą częścią Pragi Południe cała Warszawa. Przed nami impreza, która potrafi przyciągnąć nawet 100 tysięcy uczestników!

Patronat Medialny

MIESZKANIEC

Święto Saskiej Kępy ma trzy-nastoletnią historię. Pierwszy raz odbyło się w 2006 roku. Trzeba przyznać, że wtedy Saska Kępa tylko w wyobrażeniach i wspo-

mnieniach jawiła się jako kulturalno-towarzyski salon Warszawy. Działalność artystyczna i owszem kwitła, ale najsłynniejsze ulice Saskiej Kępy pograżone były w swoistym marazmie.

Lokalni samorządowcy wymyślili sposób, jak przywrócić dawny blask. – *Chcieliśmy ożywić ulicę Francuską i zrobić z niej salon Saskiej Kępy – kafejki, galerie, żeby się coś działo...* - wspominał po latach Mateusz Mroz, który w tamtym czasie był burmistrzem Pragi Południe i jednym z głównych pomysłodawców imprezy.

Pierwsze święta były mocno powiązane

z najbardziej znaną mieszkanką Saskiej Kępy – Agnieszką Osiecką. W pierwszej edycji pokazano projekt rzeźby artystki, a w następnej Agnieszka już w pełnej krasie usiadła przy kawiarnianym stoliku. Rzeźba stoi przy zbiegu ul. Francuskiej i Obrońców. Przyciąga fanów twórczości autorki. A jest ich wielu, zarówno wśród lokalnej społeczności, jak i na terenie całego kraju. Na marginesie musimy dodać, że Agnieszka Osiecka została wyróżniona przez naszych czytelników tytułem „Zacnej Mieszkanki” w pierwszej edycji naszego plebiscytu w 1996 r.

Każde Święto Saskiej Kępy organizowane jest pod innym hasłem. Tegoroczne motto brzmi „Radość wolności” i w oczywisty sposób nawiązuje do 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.

2006

– *Właściwie Saska Kępa, która do Warszawy została przyłączona w 1916 r., jest prawie równolatką Niepodległej* – podkreślił burmistrz Pragi Południe, Tomasz Kucharski, na konferencji prasowej, która odbyła się w ubiegłym tygodniu w Klubie Kultury PROM.

Na konferencji organizatorzy imprezy zdradzili szczegóły wydarzenia. Koncepcja tegorocznego Święta Saskiej Kępy zakłada powrót do najbardziej płodnego i wyrazistego okresu niepodległej Polski. Warszawa w dwudziestolecie międzywojennym staje się europejską metropolią. Powstają nowe budowle, otwierane są kina, modne kabarety i luksusowe lo-

kale gastronomiczne. Właśnie wtedy stolicą zawaładną taniec. 26 maja muzyka przeniesie mieszkańców do czasów, w których królowało tango, swing oraz orkiestry taneczne. Przy każdej scenie zawodowi tancerze będą zachęcać i zapraszać do tańca, a także uczyć podstawowych kroków.

A sceny będą trzy – oczywiście wzdłuż ciągu ul. Francuskiej i Paryskiej. Pierwsza przy rondzie Waszyngtona, druga przy ul. Obrońców, a trzecia przy rondzie Wolframa, czyli praktycznie przy KK PROM. Wśród występujących na scenach nie zabraknie lokalnych i ogólnie znanych artystów. Większość z nich, w swojej twórczości, inspirowała się muzyką lat 20. ubiegłego wieku.

– *Jeśli chodzi o ten gatunek muzyczny, to będą zespoły z najwyższej półki w naszym kraju* – zapowiada Maria Juszczak,

ulicznego ciągu Saskiej Kępy. Otwarte będą m.in. okoliczne pracownie artystyczne i galerie. Niektórzy z mieszkańców udostępnią swoje przydomowe ogrody. Tradycyjnie już, w „Jordanku” przy Nobla, wyjątkowo atrakcje tego dnia znajdą najmłodsi uczestnicy Święta Saskiej Kępy. Tam powstanie specjalna strefa dla dzieci.

Równie tradycyjnie, wzdłuż Francuskiej, usadowią się kramy i pawilony z rękodziełami artystycznym i innymi atrakcyjnymi towarami. Pewnym novum tegorocznej edycji będzie zlokalizowanie przy ul. Paryskiej tzw. Targu Śniadaniowego.

Organizowanie Święta Saskiej Kępy wiąże się też z pewnymi niedogodnościami. – *Już w piątek zostaną zamknięte ul. Francuska i Paryska, od al. Waszyngtona do ronda Wolframa* – informuje Mirosław Salach, zastępca dyrektora południo-

2015

REKLAMA

ZARZĄD DZIELNICY PRAGA-POŁUDNIE M.ST. WARSZAWY

PROM KULTURY SASKA KĘPA I CENTRUM PROMOCJI KULTURY

SERDECZNIE ZAPRASZAJĄ

ŚWIĘTO SASKIEJ KĘPY

XIII edycja

26 maja 2018

14.00 – 23.00

3 sceny:
przy Rondzie Waszyngtona,
przy ul. Obrońców,
przy PROMie

12 koncertów,
wystawy,
stolska artystyczne,
bogata oferta gastronomiczna

RADOŚĆ WOLNOŚCI

2017

dyrektor KK PROM, który odpowiada za program artystyczny wydarzenia. I tak, będzie można zobaczyć i posłuchać takich formacji, jak Warszawska Orkiestra Sentymalna, Tęgie Chłopy, Warszawskie Combo Taneczne, Anita Lipnicka & Voice Band. Prócz wyżej wymienionych, koncertować będą m.in. Warsaw Dixielanders, Łukasz Jemiola Trio, DJ Envee, SawarS Tango Orquesta, Mała Orkiestra Dancinowa Noama Zylberberga, DJ Cpt Sparky i utalentowani uczniowie warszawskich szkół. W PROMie wystąpi też Kabaret MUMIO.

– *Będzie bardzo intensywnie, bo przez cały czas, na wszystkich scenach, będzie się coś działo* – mówi burmistrz Tomasz Kucharski. – *Wsluchaliśmy się w głos mieszkańców i uczestników święta, i zaplanowaliśmy to zgodnie z ich sugestiami.*

Wiele się będzie działo nie tylko przy scenach głównego

wopraskiego Centrum Promocji Kultury, które odpowiada za organizację techniczną imprezy. – *Ruch tymi ulicami powinien zostać przywrócony w niedzielne południe. Jednak zamknięty ciąg ulic będzie można „przeciąć” w dwóch miejscach – ulicą Zwycięzców i Walecznych.*

Głównym organizatorem Święta Saskiej Kępy jest Urząd Dzielnicy Praga-Południe. „Mieszkaniec” udzielił imprezie patronatu medialnego. Zapraszamy w sobotę na Saska Kępe. Start o godzinie 14 parą od ronda Wolframa. Jedyną niewiadomą imprezy jest aura, choć akurat tę kwestię starał się rozwiązać wiceburmistrz dzielnicy Michał Wieremiejczyk, który sprawdził długoterminową prognozę. – *Czy 25 stopni wystarczy?* – pytał retorycznie. Wystarczy, bo na Święcie Saskiej Kępy i tak zawsze jest gorąca atmosfera...

Adam Rosiński

2013

PRACA NA KILKANAŚCIE ETATÓW

Przeciętna polska rodzina składa się dziś z rodziców, a często jednego rodzica i dwójki, a bywa, że jednego dziecka. Tymczasem jeszcze sto lat temu standardem były rodziny wielodzietne. Bywało, że liczyły nie kilkoro, ale... kilkanaścioro dzieci. W takich rodzinach matki pracowały na pełny etat i to nie jeden.

Joanna z Kościeszów Nieszkowska

Działo się tak nawet w rodzinach szlacheckich, bo bycie niemal non stop w ciąży na przemian z położeniem, to też ciężka praca. Zajrzałam do swojego drzewa genealogicznego, by pokazać takie siłaczki i zapewnić, że były one w każdej rodzinie: i chłopskiej, i mieszczańskiej, i szlacheckiej.

Przy cudzych dzieciach...

W XIX wieku i wcześniej śmiertelność kobiet w czasie porodów była dość częsta. Podobnie ze śmiertelnością dzieci. Dzieci rodziły się martwe albo umierały podczas porodów lub chwilę później. Moja prapraprababka, Julianna z Dobrzańskich Piekarska (1812-1849) zmarła, gdy mój prapradziadek Michał miał osiem lat. Zanim skończyła 36 lat, zdążyła urodzić praprapradziadkowi Pawłowi Piekarskiemu (1799-1865) siódmą córkę, z których dwójka zmarła w niemowlęctwie. Jednak ona wychować nie zdołała żadnego, bo gdy składano ją do grobu na Powązkach najstarsze osieroczone dziecko miało zaledwie lat 10. Po jej śmierci prapradziadek ożenił się ponownie, by zapewnić osieroconym dzieciom kobiecą opiekę.

Wszystko dlatego, że w tamtych czasach samotny mężczyzna, warszawski kowal, nie poradziłby sobie z pracą zawodową i wychowaniem dzieci. Jego nową żoną została Agata z Kasperkiewiczów, która nie urodziła mu dzieci, ale zajęła się jego po-

tomstwem tak, że pilnowała, by się uczyły i zdobyły fach. Dlatego gdy sama owdowiała, wdzięczna, a dorosłe już dzieci zmarłego męża, postanowiły o nią zadbać i... wydały ją za mąż, by teraz to ona miała opiekę w postaci męskiego ramienia. Było to bowiem w czasach, gdy nie istniał system emerytalny, a ludzie całe życie odkładali na to, by na starość mieć z czego żyć.

Życie wdów często było wtedy zresztą bardzo smutne. Zdarzało się, że wdowy lądowały w przytułkach albo wprost na ulicy wyrzucane niczym niepotrzebny mebel na śmietnik nie tylko przez pasierbów, ale czasem nawet przez własne dzieci. Oczywiście rzecz dotyczyła ludzi prostych i niepiśmiennych, którzy nie wiedzieli, że mogą dochodzić swoich praw do zachowku w sądzie.

Twoje dzieci to moje dzieci

Syn wspomnianego już praprapradziadka Pawła, czyli mój prapradziadek Michał Franciszek Piekarski (1841-1938), tak jak i ojciec warszawski kowal, był dwukrotnie żonaty. Z pierwszego małżeństwa z moją praprababką Julią ze Stalskich (1843-1873) miał troje dzieci. Ich pierwsze dziecko, Kazio, zmarło zaraz po porodzie, drugim był mój pradiadek Ludwik (1869-1945), a trzecim siostra Maria (1873-1899), której przyjście na świat zabiło matkę. Praprababka Julia miała bowiem niespeł-

Konstancja z Nieszkowskich h. Kościeszów Gorczycka h. Jastrzębiec

na trzydzieści lat, gdy zmarła osierocając dwójkę dzieci i zostawiając prapradziadka wdowcem. By życie dwójki pociech nie wyglądało jak np. w bajce o Kopciuszku, gdzie straszna macocha znęcała się nad półsierotą, prapradziadek ożenił się z rodzoną siostrą zmarłej żony. Gdy pobierał się z moją praprababką, ta miała 24 lata, a jej obecna na ślubie rodzona siostra lat 11. Potem, gdy ona stała na ślubnym kobiercu z wdowcem, miała 17 lat. Wchodziła w związek z dorosłym człowiekiem i na wstępie „dostawała” w darze dwójkę dzieci. Na ślub trzeba było wprawdzie załatwić zgodę z samego Watykanu, ale udało się. Zofia ze Stalskich (1856-1935) została drugą żoną prapradziadka i urodziła mu jedenaścioro dzieci, z których dwójka zmarła.

Tak więc młoda druga żona na głowie miała jedenastkę dzieci z czego „tylko” dziewiątka była jej, a dwójka to siostrzeńcy. Różnica między najstarszym a najmłodszym dzieckiem wynosiła... 30 lat. Z dat urodzenia i zgonu małżonków wynika, że choć druga żona prapradziadka była o 14 lat młodsza od swojego małżonka, jednak to ona odeszła pierwsza. Prapradziadek zmarł jako 97-letni starzec przeżywając obie żony, trójkę dzieci, a nawet kilku wnuków. Ze zdjęć, jakie zachowały się w archiwach rodzinnych wynika, że druga żona wyglądała w pewnym momencie znacznie starszej od swojego starszego męża. Ale, jak wynika z opowieści rodzinnych, całe życie pracowała w pocie czoła, by wychować wszystkie dzieci, które miała pod opieką. Starła się wraz z mężem wykształcić synów (wszyscy skończyli studia), a córki wydać dobrze za mąż. Była to praca na... 11 etatów matki plus jeden etat żony.

Stryj, szwagier i mąż w jednym!

Śluby z wdowcami żonatymi wcześniej z rodzonymi siostrami były dość powszechne, zwłaszcza w rodzinach szlacheckich. Nie mając tej wiedzy na temat genetyki, którą mamy teraz, ludzie

szlachetnie urodzeni wierzyli, że wchodząc w małżeństwa z osobami spokrewnionymi zachowują cenną „błękitną krew”. Ponadto rodzina żony była im już rodziną znaną. Dla rodziny żony też było to dobre, bo drugi posag, dla drugiej córki nie musiał być już tak rozbudowany jak dla pierwszej, a jednocześnie ten pierwszy posag nie był tak do końca zmarnowany. W końcu druga córka korzystała z tego, co w posagu wniosła pierwsza.

Jednak częste małżeństwa między krewnymi prowadziły przede wszystkim do genetycznego osłabiania potomstwa, a genealogicznie do niespotykanych wręcz dziwnych koligacji. Na przykład moja prapraprababka Joanna Nieszkowska h. Kościeszów (1791-1886) wyszła za mąż za swojego stryjecznego stryja Stanisława Nieszkowskiego h. Kościeszów (1776-1841), który wcześniej był mężem jej rodzonej siostry Karoliny. Jednak Karolina zmarła przy porodzie swojej jedynej córki Elżbiety Nieszkowskiej. Dlatego Joanna została nie tylko ciotką, ale i przybraną matką nowonarodzonej córki własnej siostry i stryjecznego stryja, który dopiero co był jej szwagrem, a chwilę potem sama została jego żoną i matką kolejnych dzieci, tym razem biologicznych.

Albo w ciąży, albo w pologu, byle byłby mąż

Życie szlachcianek nie wyglądało jednak lepiej niż życie żon i córek warszawskich kowali, jeśli chodzi o liczbę rodzonych dzieci. Najstarszą córką Joanny Nieszkowskiej była moja prapraprababka Konstancja Gorczycka h. Jastrzębiec (1826-1901). Jej córka Jadwiga z Gorczyckich Tyblewska tak napisała o matce:

„Matka moja z Nieszkowskich Konstancja Gorczycka była bardzo starannie wychowana. Kończyła pierwszorzędną pensję, mówiła płynnie do śmierci językami: francuskim, niemieckim i po części, choć gorzej, rosyjskim. Miała 18 lat, jak wyszła za mąż za mojego Ojca. Miała 15 dzieci, z których dzie-

Rodzina Przybytkowskich

sięcioro się wychowało. (...) Powiedziane jest: „błogosławiona niewiasta, która rodzi w Panu”. Prawda, bo rodzic, zwłaszcza tyle razy, równa się męczeństwu. Ostatnie dzieci Matka moja miała bliźnięta, jedno żyło tydzień, drugie dwa tygodnie”.

W rodzinie opowiadało się, że prapraprababka była niemal non-stop w ciąży. Podobnie było jednak i z innymi moimi prababkami. Ta, która była panną na Saskiej Kępie, czyli moja prapraprababka Eufrozyna z Jopsów Szenk (1800-1893) miała... 17 dzieci. Wprawdzie jej córka, a moja prapraprababka, czyli Karolina z Sienkowskich Neumann (1845-1962) miała tylko jedno i zmarła przy jego porodzie mając zaledwie 17 lat, ale już to jej jedyne dziecko, czyli moja praprababka Anna z Neumannów Przybytkowska (1862-1953) urodziła ósemkę. Była kobietą majątną, o wiele majątniejszą niż jej mąż Władysław Przybytkowski (1851-1933) obywatel m. Warszawy, rodem z Kamionka. A jednak, gdy on po kielichu wskakiwał do Jeziorka Kamionkowskiego, by w przypływie ułańskiej fantazji płynąć wplaw do domu rodziców, który stał w miejscu dzisiejszej fabryki Wedla, Anna stała na brzegu krzycząc, by wracał, bo narobił jej dzieci i ma

wobec niej obowiązki. Jakże? Po prostu być.

W XIX wieku wdowa z dziećmi nawet, gdy miała pieniądze, była narażona na szereg nieprzyjemności. A sępy pragnące naciągnąć ją na inwestycje, które mogłyby doprowadzić ją do ruiny, krążyły wokół czyhając, że w naiwności da się oskubać.

Kiedyś miłość i szczęście narzeczeńskie, jeśli nawet były (choć trzeba pamiętać, że pobierano się nie z miłości, a z rozsądku), to trwały krótko. Na dodatek macierzyństwo zaczynało się wcześniej i wypełniało kobietom niemal całe życie.

Małgorzata Karolina Piekarska

Laura na 90-te urodziny dla Anny z Neumanów Przybytkowskiej. Na niej dom przy Walecznych 37.

Anna z Neumanów Przybytkowska na tle domu przy Walecznych 37, obraz Wacława Chodkowskiego

REKLAMA

Okulista - Szpital Grochowski

Poniedziałek 16⁰⁰ - 18⁰⁰ Warszawa ul. Grenadierów 51/59
Środa 9⁰⁰ - 12⁰⁰

Poradnia okulistyczna dla dzieci i dorosłych
Poradnia zeza, ćwiczenia ortoptyczne

www.jaskra.org

koszt wizyty 100 zł zapisy: 500 - 523 - 499

Zakład Usług Tapicerskich i Stolarskich
d. „REDEM” ul. Walecznych 76
tel./fax (22) 617-23-33, tel. 693-377-081
e-mail: redem@redem.pl

WYKONUJE:

- ✓ renowację stolarki i tapicerki mebli nowoczesnych i stylowych
- ✓ nowe meble na wymiar (wersalki, tapczany, fotele, narożniki, stelaże itd.)
- ✓ zabudowy z płyt meblowych i meble uzupełniające

POSIADAMY WYBÓR TKANIN I TRANSPORT
Zapraszamy: w godz. 7⁰⁰-17³⁰, sob. 9⁰⁰-13⁰⁰

RADIO Warszawa
106,2 FM

NAPRAWA

- Pralki automatyczne - Ardo, Ariston, Candy, Indesit, Polar, Whirlpool itp.
- Zmywarki
- Maszynty do szycia
- Zmech. Sprzęt AGD
- Roboty kuchenne - Suszarki
- Zelazka - Czajniki
- Odkurzacze elektryczne

Serwis gwarancyjny firm BRAVO - ADA, LIBELLA, MPM PRODUCT

SZYBKO SOLIDNIE GWARANCJA
Zapraszamy: pon.-pt. godz. 9-17
sobota godz. 9-13

PRAL-MASZ
WARSZAWA - GROCHÓW
ul. Kobielska 75
róg Kickiego
Tel. 870 42 42
0-501 774 934

KORTY TENISOWE
Ognisko TKKF „Olszyna Grochowska”
ul. Osowska 15, tel. 22 610-65-23

zaprasza
codziennie w godz. 7⁰⁰-22⁰⁰
■ nauka dla dzieci i dorosłych ■
■ challenge ■ turnieje

www.tenis-olszyna.pl
PRZYJMujemy ZAPISY NA ABONAMENTY NA SEZON LETNI!

TELEFONY KOMÓRKOWE

- skup ■ sprzedaż
- sim-locki
- akcesoria
- naprawy

● CH Szembeka
ul. Zamieniecka 90 paw. 311
czynne pn.-pt. 9.30-18.00
tel. 22 333-23-11, 501 51 66 60
www.krasphone.pl

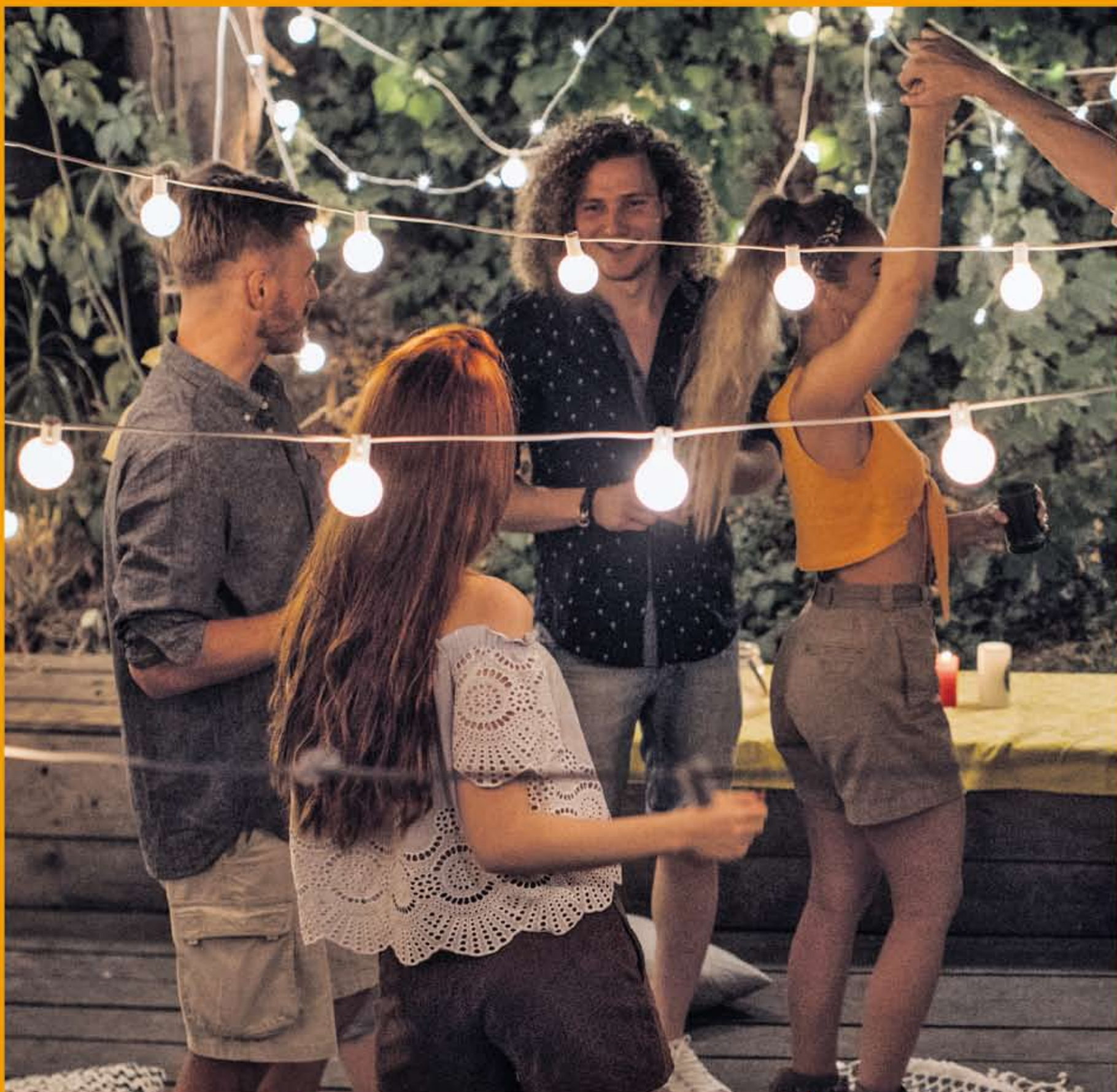
ZADBAJ O SWÓJ SAMOCHÓD

fala WSH SAMOOBŚLUGOWY Sklep Motoryzacyjny

- Filtiry
- Oleje
- Myjnia
- Wulkanizacja
- Szyby samochodowe
- Naprawa Pojazdów

WARSZAWA FALENICA
ul. Patriotów 71/73

DACH, ŻE OCH I ACH!

ZAPRASZAMY DO OGRODU NA DACHU

- TANE CZWARTKI Z EGURROLA DANCE STUDIO
  - KOMEDIOWE PIĄTKI Z KLUBEM KOMEDIOWYM
  - SPORTOWE SOBOTY: TRENINGI Z INSTRUKTOREM
  - RODZINNE NIEDZIELE: WARSZTATY KREATYWNE
- Harmonogram atrakcji na www.galeriapolnocna.pl

UL. ŚWIATOWIDA 17, WARSZAWA

GALERIA
PÓŁNOCNA

BIZNES

■ Pożyczki pozabankowe.
Tel. 609-545-270

FINANSE

■ Pożyczki w 24 h (także z ko-mornikiem). Tel. 790-564-948

KUPIĘ

■ ! Przedmioty z likwidowanych mieszkań oraz znaczki, monety, książki, pocztówki i meble.
Tel. 22 253-38-79, 601-235-118

■ A A A Antyki wszelkie za gotówkę oraz znaczki, monety, medale. Tel. 516-400-434

■ Antyki, obrazy, srebra, platery, brązy, szable, bagnety, odznaczenia. Tel. 601-336-063

■ Kupię książki. Dojazd do klienta. Tel. 798-631-511

■ Meble, obrazy, znaczki, książki, monety, medale.
Tel. 22 253-38-79, 601-235-118

MEDYCZNE

■ Alkoholowo-narkotykowe odtrucie, Esperal.
Tel. 22 671-15-79, 22 613-98-37

NAUKA

■ Fizyka, matematyka – matury, studenci. Dojeżdżam, dr.
Tel. 793-507-212

■ Matematyka, dojazd.
Tel. 691-870-045

■ Pomoc i nauka w obsłudze komputera, internetu i komórki. Osoby starsze – promocja! Student. Tel. 533-404-404

NIERUCHOMOŚCI – Sprzedam

■ Działka pracownicza 250 m kw. na Saskiej Kępie.
Tel. 512-346-611

■ Działkę 650 m kw. z domkiem letniskowym k. Nieporętu.
Tel. 695-986-958

OGRODNICZE

■ Sprzedam nowy ul. Dadant z wyposażeniem. Cena: 400 zł.
Tel. 600-019-611

PRACA

■ Opieka Niemcy Legalnie.
Tel. 725-248-935

PRAWNE

■ Adwokat Kamila Osica-Miła-dowska, sprawy cywilne, lokalowe, rodzinne, spadkowe, administracyjne i inne. Al. Waszyngtona 146 lok. 212. Kancelaria została przeniesiona z Uniwersamu Grochów. Tel. 509-959-444, www.kancelariaosica.pl.

■ Adwokat Wojciech Lipka przyjmuje już w Kancelarii Adwokackiej na Grochowie przy ul. Grenadierów 12. Sprawy karne, cywilne, rodzinne, spadkowe (umowy, odszkodowania, rozwody, alimenty, nieruchomości, inne). Tel. 500-175-857

REKLAMA

■ Doradca Podatkowy – kontrole podatkowe i sprawdzające, porady, wszystkie podatki, spadki, darowizny, aukcje, nieujawnione dochody.
Tel. 22 672-34-34, 604-095-656, www.podatki-doradca.pl

■ Kancelaria Adwokacka adw. Teresa Zdanowicz. Sprawy cywilne, karne, rodzinne, spadkowe, rozwody. Wawer-Anin ul. Ukośna. Tel. 22 613-04-30, 603-807-481

RÓŻNE

■ Makijaż okazjonalny profesjonalnie. Tel. 663-900-241

■ OPIEKA NAD GROBAMI W WARSZAWIE – TANIO I SOLIDNIE.
TEL. 500-336-607

SPRZEDAM

■ Odkurzacze Rainbow – nowe, używane – serwis, konserwacja, akcesoria.
Tel. 606-742-822, www.odkurzaczewodne.eu

TRANSPORT

■ AAA wywóz gruzu, mebli, śmieci, gałęzi, itp., sprzątanie piwnic, wycinanie drzew, małe rozbiórki z załadunkiem. Tanio.
Tel. 721-002-710

■ Przeprowadzki 24h/7. Wywóz i utylizacja zbędnych mebli, przedmiotów z mieszkań i piwnic.
Tel. 607-66-33-30

■ Przeprowadzki. Wywóz gruzu i mebli.
Tel. 722-990-444

■ Transport – przeprowadzki – samochód o wymiarach 3,9 dł./2,0 wys. – kontener, kraj, zagranica, konkurencyjne ceny.
Tel. 502-904-764

■ WYWÓZ MEBLI GRUZU KRZAKÓW ZBĘDNYCH RZECZY
TEL. 789-166-542

TURYSTYKA

■ MAZURY – TYDZIEŃ 600 ZŁ, JEZIORO, LAS, KAMERALNIE.
TEL. 89 621-17-80, www.szczepankowo.pl

USŁUGI

■ A A Tani Serwis Komputerowy. Dojazd 0 zł. Tel. 504-617-837

■ AAAA Automatyczne pralki, zmywarki – krajowe, zachodnie. Naprawa.
Tel. 609-105-940

■ Anteny indywidualne, zbiorcze, monitoring, naprawa RTV. Najwyższa jakość usług. Ul. Igańska 32.
Tel. 604-506-278, 22 813-60-33

■ Anteny satelitarne, naziemne, nc+, Trwam, Polsat, tyn24 oraz dekodery telewizji naziemnej. Sprzedaż, montaż, naprawa.
Tel. 22 815-47-25, 501-123-566, lemag-tvsat.waw.pl

■ ANTENY, TELEWIZORY – NAPRAWA.
TEL. 602-216-943

■ Cyklinowanie, lakierowanie – Jacek Szpakowski.
Tel. 22 872-93-03, 502-920-316

■ Cyklinowanie, układanie, lakierowanie, przekładanie parkietów – Jan Grzybowski.
Tel. 22 810-70-88, 609-542-545

■ Czyszczenie Karcherem dywanów, wykładzin, tapicerki.
Tel. 694-825-760

■ Dezynsekcja – skutecznie.
Tel. 22 642-96-16

■ Domofony, naprawa pralek, instalacje elektryczne.
Tel. 601-93-68-05

■ ELEKTRYCZNE: INSTALACJE, REMONTY I SERWIS. UPRAWNIENIA.
TEL. 504-618-888

■ Futra – kożuchy, odzież skórzana – usługi miarowe, przeróbki, wszelkie naprawy, ul. Zamieniecka 63.
Tel. 22 610-23-05

■ GAZ, HYDRAULIKA. NAPRAWY, MONTAŻ, PRZERÓBKI – 24 H. TANIO. TEL. 22 610-88-27, 604-798-744

■ Hydrauliczne, gazowe, solidnie.
Tel. 22 610-81-21, 607-773-106

■ HYDRAULICZNE.
TEL. 504-618-888

■ Hydrauliczno-gazowe.
Tel. 505-65-85-23

■ HYDRAULIK. TEL. 502-031-257

■ Hydraulika, wod. kan.-gaz., piece, remonty, przeglądy gazowe, kominiarskie. Uprawnienia.
Tel. 694-747-213

■ Klimatyzacja, wentylacja, oddymianie – montaż, projektowanie, serwis 24 h, sprzedaż urządzeń, kompleksowa obsługa, doradztwo techniczne, szybkie terminy realizacji, gwarancja.
Tel. 502-904-708

■ KSIĘGOWOŚĆ JPK OBSŁUGA FIRM. TEL. 606-763-006

■ ŁODÓWEK NAPRAWA.
TEL. 22 842-97-06, 602-272-464

■ Lodówki, pralki, telewizory – naprawa. Tel. 694-825-760

■ Lodówki. Tel. 604-910-643. Pralki. Tel. 601-361-830

NAPRAWA MASZYN DO SZYCIA
DOJAZD GRATIS
tel. 508-081-808

■ Ocieplanie domów.
Tel. 501-441-898

■ PANELE, UKŁADANIE.
TEL. 504-618-888

Porozmawiajmy o Pradze...

Burmistrz i Radni Dzielnicy Praga-Północ m.st. Warszawy

serdecznie zapraszają na

spotkanie z mieszkańcami

6 czerwca 2018r.
godz. 16.00 -18.00
pl. Hallera, przy Tężni

■ Przyjdź i dowiedz się co nowego w Twojej okolicy!

■ Dowiedz się więcej o planach na 2018 rok!

■ Zgłoś swoje opinie i uwagi dotyczące rozwoju Pragi!

Urząd Dzielnicy Praga-Północ

<http://praga-pn.waw.pl/page/>

■ Pralki, lodówki – naprawa.
Tel. 502-562-444, 603-047-616

■ Pranie dywanów.
Tel. 664-676-664

■ Rolety antywłamaniowe i naprawy.
Tel. 602-228-874

■ Rolety dzień-noc.
Tel. 514-165-445

■ Rolety, żaluzje, verticale, rolety antywłamaniowe – produkcja, naprawa.
Tel. 602-228-874

■ STOLARZ – SZAFY, ZABUDOWY, GARDEROBY I PAWLACZE.
TEL. 602-126-214

■ Tapicerskie.
Tel. 22 612-53-88

■ Usługi hydrauliczne.
Tel. 722-373-050

■ Żaluzje, verticale, rolety, moskitiery – naprawy, pranie verticali.
Tel. 22 610-54-19

USŁUGI – Budowlane

■ Usługi: koparko-ładowarka – wykopy, niwelacje, wyburzenia, młot – kucie. Konkurencyjne stawki. Tel. 502-904-764

■ Zabudowa balkonów.
Tel. 514-165-445

USŁUGI – Komputerowe

■ AAA Tani Serwis Komputerowy 18 zł/h 24h. Dojazd 0 zł.
Tel. 506-480-505

USŁUGI – Porządkowe

■ Czyszczenie nagrobków.
Tel. 664-676-664

■ Pranie dywanów, mebli tapicerowanych. Osobiście.
Tel. 512-247-440

USŁUGI – Remontowe

■ Adaptacje, glazura, hydraulika, malowanie. Tel. 606-181-588

■ Dachy, rynny, obróbki blacharskie, papy termozgrzewalne – wymiana, naprawa.
Tel. 504-250-013

■ Glazura, hydraulika, malowanie. Tel. 518-562-380

■ Malowanie, panele, wykładziny.
Tel. 601-20-33-13

■ MALOWANIE, TAPETOWANIE, GLAZURA. GŁOWACKI.
TEL. 504-618-888

■ Malowanie, tapetowanie, panele.
Tel. 22 615-76-97, 695-679-521

■ OKNA – NAPRAWY, DOSZCZELNIENIA.
TEL. 787-793-700

■ Remont – wykończenie pod klucz, www.artem-projekt.pl, tel. 516-245-405

■ Remonty kompleksowo i solidnie.
Tel. 502-218-778, www.remonty4u.pl

■ Układanie, cyklinowanie, renowacja starych podłóg.
Tel. 663-51-17-71

■ Wykończenia remonty adaptacje.
Tel. 501-955-735

REKLAMA

ZAKŁAD POGRZEBOWY

Całodobowo KOMPLEKSOWE USŁUGI
Kredytowanie pogrzebu w zasiłku ZUS
KONKURENCYJNE CENY
ul. Rechiniewskiego 14 (kościół św. Patryka)
ul. Floriańska 6 - Filia
500 253 842; 502 832 474
www.lethe.warszawa.pl

ZAKŁAD POGRZEBOWY

„ABROS”
Usługi kompleksowe

ul. Szaserów 137
tel./fax 22 610-02-17
kom. 602-26-26-75

CAŁODOBOWO

ZAKŁADY POGRZEBOWE

„EXITUS”
MOCH

PEŁNY ZAKRES USŁUG NA TERENIE WARSZAWY I OKOLIC
(24h) 22 779 23 39, 500 33 99 33 www.exitus.com.pl

Warszawa: ul. Grochowska 287
tel. (22) 659 80 90 (vis a vis USC)
Warszawa: Aleja Solidarności 147,
tel. (22) 620 24 18 (vis a vis USC)
Warszawa: Cmentarz Wólka Węglowa
sala C, tel. (22) 659 60 60

Dom Pogrzebowy „Gójscy”
rok założenia 1987
POGOTOWIE POGRZEBOWE 24h
tel. 870-68-95
601 305 779; 601 99 59 59
Pełen zakres usług w kraju i zagranicą
Własna kaplica w Wawrze ul. Widoczna 6
Siedziba firmy: Warszawa Grochów
ul. Grenadierów 34 tel/fax 22 810 94 80
Nasza oferta w internecie
www.gojscy.pl; e-mail: info@gojscy.pl

posiadamy certyfikat
POLSKIEJ IZBY POGRZEBOWEJ

Marek Gójski
firmę prowadzi wspólnie z Hanną Gójską

MIESZKANIEC

CZASOPISMO
SPOŁECZNO-SAMORZĄDOWE

Gazeta mieszkańców Pragi Południe, Pragi Północ, Wawra, Rembertowa, Wesołej, Białołęki, Targówka.

Redaguje zespół dziennikarzy przy współudziale mieszkańców. Redaktor naczelny: Barbara Morawska-Nowosielska.

Sekretarz redakcji: Adam Rosiński. Zdjęcia: Leszek Pogorzelski. Redakcja: ul. Grenadierów 10, 04-062 Warszawa, tel./fax 22 813-43-83, e-mail: redakcja@mieszkaniec.pl, www.mieszkaniec.pl Wydawca: PWU VARIA ul. Grenadierów 10, 04-062 Warszawa, tel. 22 810-64-12. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Za treść ogłoszeń, listów i artykułów sponsorowanych (AS) Redakcja i Wydawca nie odpowiadają.

Nakład:
45 000 egz.
Kontrolowany przez
Związek Kontroli
Dystrybucji Prasy.

MASAŻ WISCERALNY – CO TO JEST?!

BORAMED jest placówką, która nie ustaje w poszukiwaniach najlepszych, sprawdzonych, choć nowatorskich, metod niesienia pomocy pacjentom przez wybitnych fizjoterapeutów.

Ale masaż wisceralny nie jest niczym nowatorskim! To terapia oparta na starosłowińskim masażu narządów wewnętrznych, w okresie powojennym w Polsce zapomniana, lecz wracająca do łask. Z wielką korzyścią dla pacjentów.

W poprzednim artykule dr Joanna Białkowska powiedziała m.in.: „Działania pediatri są często powiązane z działaniami fizjoterapeutów. Fizjoterapia dzieci ma olbrzymią wartość dla ogólnego dobrostanu, jak i rozwoju psychofizycznego i społecznego. Mówimy o fizjoterapii w schorzeniach ortopedycznych, kardiologicznych, pulmonologicznych i innych”.

Dotyczy to nie tylko pediatrii, ponieważ fizjoterapia ma zastosowanie w chorobach pacjentów w każdym wieku. Niewiele osób wie, że dotyczy to również takich schorzeń, jak zgaga, refluks, choroba wrzodowa, wzdęcia, zaparcia, biegunki, zaburzenia pracy jelit, w tym zespół jelita drażliwego, bóle brzucha o różnych przyczynach (także menstruacyjne).

Jak to możliwe, że fizjoterapia jest skuteczna również w tych problemach, nie tylko w dolegliwościach układu kostno-mięśniowego? Opowie nam o tym znakomity osteopata Mariusz Madej.

– To prawda, że zwykle uważa się, że fizjoterapia i osteopatia to leczenie mięśni, kości, stawów. Ale to nie wszystko! Spektrum działania jest o wiele, wiele szersze i może pomóc w zaskakujących nieraz dolegliwościach, nie tylko na przykład w usunięciu dokuczliwych migren. Warto poznać możliwości terapii wisceralnej, z dobrodziejstw której czerpali szczyt nasi przodkowie. Kulturowanie tradycyjnych, tysiącletnich metod leczenia to nie tylko specjalność chińska: my, Słowianie, mamy także swoje doświadczenia! Jednym z nich jest terapia wisceralna.

Przywracanie funkcji narządów wewnętrznych (proszę nie mylić tego z lecze-

niem, bo osteopaci nie zajmują się na przykład marskością wątroby), stawów, mięśni, ale także narządów wewnętrznych w jamie brzusznej to właściwe spektrum naszego działania. Przykładów może być wiele, zaczniemy od bardzo popularnego refluksu.

Na refluks – jedno z zaburzeń, z którym trudno żyć – może rozluźnienie przez terapeuta struktur, które wpływają na usunięcie problemu. Jednym z początkowych działań jest rozluźnienie przepony po to, by żołądek lepiej pracował. Poza tym to praca na nerwie błędnym, który przywspółczulnie unerwia żołądek, czyli to będzie także praca w okolicy szyi i działania na kręgosłupie piersiowym, który z kolei współczulnie unerwia żołądek. Trzeba też omówić z pacjentem jego dietę i sposób odżywiania, bo zwykle nie wystarczy praca z pacjentem; tu potrzebna jest współpraca.

Jelito drażliwe i inne schorzenia jelit – w zasadzie to praca na obu tych układach, współczulnym i przywspółczulnym, ale najważniejsze, to znaleźć pierwotną przyczynę dolegliwości. Może problemy powoduje kość krzyżowa? Może psychika i podatność na stres? Warto pamiętać, że jelita to są struktury, z którymi mogą pracować bezpośrednio, mogą ich „dotknąć”, poruszyć, przywrócić właściwe ułożenie. To niezawodne działanie w większości przypadków zaparć i biegunk.

Często przy leczeniu rwy kulszowej, po rozciągnięciu przeze mnie przepony, pacjenci z zaskoczeniem mówią, że „zginął” im refluks, choć przed rozpoczęciem terapii rwy wcale o nim nie informowali. To dzięki poprawie pracy wątroby, żołądka, woreczka żółciowego – korzystnych „skutkach ubocznych” terapii rwy.

Jeżeli funkcja samego narządu jest zaburzona, świetnie można poprawić to terapią wisceralną.

Bóle menstruacyjne? Badamy miednicę i kość krzyżową, pracujemy zwykle na więzadłach macicy – więzadło obłe, więzadła pepekowe, ale też między innymi na podwójniach, które przyce-

Mariusz Madej

piają jajowody, by osiągnąć zmniejszenie napięcia i ustąpienie bólu. Menstruacjom często towarzyszą migreny. Praca na szyi i kościach czaszki nie daje tak dobrych efektów, jeśli chodzi o migreny pań, jak praca na kości krzyżowej i przedniej części brzucha. Pojawienie się migreny często jest powiązane z tym obszarem.

Nie ma w człowieku obszarów ważniejszych i mniej ważnych. Osteopatia traktuje człowieka jako całość, tu nie ma „specjalistów od małego palca lewej ręki”. Lekarze czasem nie wiedzą, że mogą wspierać leczenie pacjenta współpracą z osteopatą. Niedawno rozmawiałem z gastrologiem, który sceptycznie odniósł się do terapeutycznych możliwości, lecz kiedy zacząłem mu tłumaczyć, zszokowany przyznał, że to naprawdę ma sens, że to zupełnie inne spojrzenie i podejście do

Uwaga! Sprawdź swoje zdrowie! Fizjoterapeuta bezpłatnie Cię zbada i da konieczne wskazówki! Zgłoś się w dniach 24.05.–14.06.2018, tel. 22 250 15 77.

Liczba miejsc ograniczona. Świadczeniodawca wskazuje fizjoterapeutów do konsultacji i decyduje o ilości miejsc.

doskonale mu znanych problemów zdrowotnych pacjentów.

Trzeba zawsze wielkiej pokory i zawsze bardzo starannego rozeznania – nie zawsze udaje się na pierwszej konsultacji odkryć to, co jest prawdziwym problemem, czasem odkrywam to podczas terapii, na drugim lub trzecim spotkaniu i wtedy modyfikuję moje działania. Ważne, by stale obserwować, stale być czujnym i uważnym. AS2018

Boramed Centrum Medyczne
ul. Bora-Komorowskiego 21 lok. 307 (wejście w pasażu handlowym)
tel. 22 250 15 77
Boramed REHABILITACJA
ul. Fieldorfa 10 lok.315 (wejście w pasażu handlowym)
tel. 22 250 15 77
www.boramed.pl

SIOSTRY Z „GROCHOWSKIEGO”

Choć Międzynarodowy Dzień Pielęgniarek i Położnych wypada 12 maja, to środowisko Szpitala Grochowskiego im. dr med. Rafała Masztaka faktycznie świętowało dopiero 18 maja.

Świętowanie, to może zbyt duże słowo, gdyż uroczyste spotkanie połączone było ze szkoleniem, a i tak nie wszyscy przedstawiciele oddziałów i specjalizacji mogli sobie pozwolić na niezbyt długą przerwę w codziennej pracy. Część musiała zostać z pacjentami.

Uroczystość, w imieniu prezesa zarządu szpitala, Witolda Bromboszcza, poprowadziła Ewa Szkiela, dyrektor ds. pielęgniarstwa. Dyrektor przypomniała genezę ustanowionego w 1973 r. święta.

W wydarzeniu uczestniczyli m.in. Naczelny Lekarz Szpi-

tala dyrektor Elżbieta Czempik, ordynatorzy i kierownicy tutejszych oddziałów i pracowni.

Kulminacyjnym punktem uroczystości było wyróżnienie kilkunastu siostr z wielkiej rodziny Szpitala Grochowskiego. W tym roku Barbarze Brzozowskiej minister zdrowia prof. Łukasz Szumowski przyznał Odznakę Honorową „Za Zasługi dla Ochrony Zdrowia”, a prezes Witold Bromboszcz dodatkową nagrodę.

Nagrodę prezesa otrzymały także Renata Kober i Anna Michalak (tej drugiej siostrze przyznano wyróżnienie oko-

licznościowe Prezydenta m. st. Warszawy pn. „Za Zasługi dla Ochrony Zdrowia w Mieście Stołecznym Warszawie”).

Dyplomy Uznania otrzymały siostry Małgorzata Wagner, Aneta Rzeńca-Zagalska, Iwona Bujalska, Anna Sobiecka, Ewa Adamczyk, Elżbieta Kowalska, Renata Babiuch, Beata Litwinowicz, Agnieszka Gałązka, Katarzyna Peranowska, Małgorzata Smyk i Hanna Zdanowska.

Dyrektor Ewa Szkiela podziękowała też pielęgniarkom z Firmy ConvaTec, które prowadziły tego dnia szkolenie

w szpitalu, a także odczytała fragment jednego z listów pacjentów (o pracy siostry Małgorzaty Wagner):

„Przez całą noc wielokrotnie podchodziła do każdego pacjenta, pytała o samopoczucie, pomagała dojść do toalety, rozmawiała, pocieszała – wykonu-

jąc przy tym rutynowe czynności pielęgniarki. Nie wyróżniała pacjentów, dla wszystkich była miła, życzliwa i opiekuńcza... osobiście doświadczyłem jak wiele znaczy dla pacjenta profesjonalizm, ale również życzliwość”.

Po oficjalnych uroczystościach odbyła się projek-

cja krótkiego filmu o siostrze Hannie Chrzanowskiej, która została ogłoszona Błogosławioną. Była to osoba niezwykle zasłużona dla polskiego pielęgniarstwa i warto dowiedzieć się więcej na Jej temat:

www.hannachrzanowska.pl

ar

REKLAMA

REKLAMA

LECZENIE BÓLU
gabinet lekarski
dr Dorota Siemińska-Puciato
specjalista anestezjolog
Zapraszam Pacjentów z bólami:

- kręgosłupa, stawów (barkowych, biodrowych, kolanowych, nadgarstków, drobnych stawów rąk)
- głowy,
- z reumatoidalnym zapaleniem stawów
- bólach po przebyciu półpaścu,
- kończyn dolnych (owrzodzenia, polineuropatie np. w cukrzycy),
- w chorobach nowotworowych (w różnych stadiach choroby),
- w fibromyalgii
- w schorzeniach neurologicznych (SM, po udarze mózgu),
- neuralgią nerwu trójdzielnego
- oczekujących na leczenie operacyjne (ortopedyczne, neurochirurgiczne, chirurgiczne)
- jak też i po operacjach.

NIE MUSI BOLEĆ!
ul. Widok 10, Warszawa-Śródmieście
informacje i zapisy: tel. 730 266 030

Hurtownia Optyczna HURT-DETAL
Okulary tylko 49 zł
Oprawa + szkła + robocizna (sph. od -4.0 do +4.0 dpr.)
Warszawa, ul. Majdańska 7
Tel. 22 612 00 03

PROGRESYWNE TYLKO 199 zł
„Trzy w Jednym” (dal, komputer, czytanie)

– 2 soczewki progresywne
Sfera –5 do +6
Dodatek do blizy 1–3

Najniższe ceny na:

- soczewki z antyrefleksem
- soczewki do pracy biurowej
- soczewki fotochromowe TRANSITIONS

**Pracujemy pon.-pt. 9-19
sobota od 9 do 13**

Kompleksowe BADANIA SŁUCHU

25 lat tradycji
Ponad 450 lokalizacji w Polsce
Współpraca z NFZ

Tysiące zadowolonych pacjentów

Zapraszamy do naszych gabinetów na BEZPŁATNE BADANIA SŁUCHU
SŁUCHMED

ul. Ostrołęcka 4, parter, gab. 16
Tel. (22) 498-74-80

ul. Sawinkowa 5A (d. Dąbrowszczaków)
I p., gab. 26, Tel. (22) 392-05-67

ul. Szaserów 128, II p., gab. E 254
Tel. (22) 245-59-93

ul. J. Strusia 4/8, II p., gab. 211B
Tel. (22) 353-42-50

CARIDENT
Gabinet Stomatologiczny
W-wa, ul. Stanisławowska 3 (naprzeciwko klubu „Orzeł”)
tel. 22 810-87-32 502 995 082

- Leczenie w znieczuleniu
- Protetyka – protezy, korony, mosty porcelanowe itd.
- Chirurgia stomatologiczna
- RTG na miejscu

Płatność kartą
poniedziałek, czwartek – 13⁰⁰-19⁰⁰
wtorek – 9⁰⁰-17⁰⁰; sobota – 9⁰⁰-13⁰⁰

footem WSS
Praga Południe

2,99 **HIT**
ZELKI JAK SMOK 100 G JOGURTOWE, KWAŚNE, OWOCOWE, Z SOKAMI WAWEL (CENA ZA 1 KG - 29,90 ZŁ)

14,99
7,59
KAWA TCHIBO FAMILY 250 G MIELONA (CENA ZA 1 KG - 30,36 ZŁ)

16,99
8,79
KAWA JACOBS CRONAT GOLD 100 G ROZPUSZCZALNA (CENA ZA 1 KG - 149,90 ZŁ)

5,99
WARZYWA NA PATELNIĘ 450 G ASORTYMENT HORTEX (CENA ZA 1 KG - 13,32 ZŁ)

5,89
ŚWIEŻE JAJA ZE ŚCIÓŁKI 10 SZT. (CENA ZA 1 SZT. - 0,59 ZŁ)

7,59
PARÓWKI SOJOWE 200 G CLASSIC, CHILLI, ŚNIADANIOWE; KIELBASKI SOJOWE EKOLOGIS (CENA ZA 1 KG - 37,95 ZŁ)

2,99
CHLEB Z ZIARNAMI KROJONY 0,4 KG SPC (CENA ZA 1 KG - 7,48 ZŁ)

3,89
KLAMERKI DO BIELIZNY EXTRA 10 SZT.

3,89
KLAMERKI DO BIELIZNY STRONG 20 SZT.

5,59
KUBEK FLORAL PORCELANY NEW BONE 360 ML

9,99 **Nowość**
PERFUMY DO WNĘTRZ ASORTYMENT 50 ML

7,99
WIESZAK Z KLAMERKAMI 20 SZT.

1,79
BATONY WEDEL 36,5 G-45 G PAWELEK, BAJECZNY, PIERROT, KARMELOVE, PANNA COTTA, TIRAMISU, WW (CENA ZA 1 KG - 39,77 / 48,38 ZŁ)

2,79
CZEKOTUBKA 50 G CZEKOTUBKA, MLECZNA, KARMELOWA WEDEL (CENA ZA 1 KG - 55,80 ZŁ)

2,79
PTASIE MLECZKO MLECZNE 52,7 G WEDEL (CENA ZA 1 KG - 52,95 ZŁ)

8,89
LODY MANHATTAN 500 ML ASORTYMENT NESTLE (CENA ZA 1 L - 17,78 ZŁ)

3,99 **HIT**
KETCHUP PIKANTNY I ŁAGODNY 560 G DAWTONA (CENA ZA 1 KG - 7,13 ZŁ)

0,79
BUŁKA FIT 0,075 KG SPC (CENA ZA 1 KG - 10,53 ZŁ)

2,79
GREEN TEA 0,5 L ASORTYMENT ŻYWIEC ZDRÓJ (CENA ZA 1 L - 5,58 ZŁ)

4,59
NAPOJE 1,75 L ASORTYMENT HORTEX (CENA ZA 1 L - 2,63 ZŁ)

2,89
BATON GO ON PROTEINOWY 50 G WANILIOWY, ŻURAWINOWY (CENA ZA 1 KG - 57,80 ZŁ)

2,99 **HIT**
BATONY 39,1 - 48 G MARS, MARS LODOWY, SNICKERS, TWIX (CENA ZA 1 KG - 62,30-76,48 ZŁ)

1,19
GÓRALKI 50 G ASORTYMENT (CENA ZA 1 KG - 23,80 ZŁ)

od 3,99 do 5,99
ZIOŁA ZIELNIK POLSKI HERBATOL 20 TOR. 24 G - 40 G ASORTYMENT (CENA ZA 1 KG - 99,75 - 199,67 ZŁ)

1,69 **HIT**
NAŁECZOWIANKA WODA 1,5 L N/GAZ., GAZ., DEL. GAZ. (CENA ZA 1 L - 1,13 ZŁ)

1,89
BATON GO ON 50 G ENERGY ORZECHOWO-KARMELOWY, VITAMIN KOKOSOWY 50 G SANTE (CENA ZA 1 KG - 57,80 ZŁ)

1,89
LODY MUUUCIA W POLEWIE 110 ML ZIELONA BUDKA (CENA ZA 1 L - 17,19 ZŁ)

1,89
BATON GO ON 50 G ENERGY ORZECHOWO-KARMELOWY, VITAMIN KOKOSOWY 50 G SANTE (CENA ZA 1 KG - 57,80 ZŁ)

1,59 **HIT**
GALARETKI STANDARD 47-71 G WINIARY (CENA ZA 1 KG - 22,39 - 33,83 ZŁ)

od 3,99 do 5,99
ZIOŁA ZIELNIK POLSKI HERBATOL 20 TOR. 24 G - 40 G ASORTYMENT (CENA ZA 1 KG - 99,75 - 199,67 ZŁ)

1,69 **HIT**
NAŁECZOWIANKA WODA 1,5 L N/GAZ., GAZ., DEL. GAZ. (CENA ZA 1 L - 1,13 ZŁ)

1,69 **HIT**
NAŁECZOWIANKA WODA 1,5 L N/GAZ., GAZ., DEL. GAZ. (CENA ZA 1 L - 1,13 ZŁ)

1,69 **HIT**
NAŁECZOWIANKA WODA 1,5 L N/GAZ., GAZ., DEL. GAZ. (CENA ZA 1 L - 1,13 ZŁ)

7,99
WIESZAK Z KLAMERKAMI 20 SZT.

www.spolempraga.com.pl

Udane zakupy blisko domu

Oferta ważna od 24 maja do 6 czerwca 2018 r.
lub do wyczerpania zapasów

SZYŃKA ZE STRAGANU
MASARSKI STRAGAN

KIEŁBASA BROCKA
SOKOŁÓW

SZYŃKA SOLTYSA
SOKOŁÓW

POŁOWICA
SOŁOWSKA
KSIĘŻA MŁYN

KIEŁBASA KRÓTKA
ZE MŁYNA KSIĘŻA MŁYN

KIEŁBASA KRAKOWSKA SUCHA Z FILETA
SOKOŁÓW

SZYŃKA SZLACHECKA KSIĘŻA MŁYN

KIEŁBASA SZYNKOWA JBB

SERDELOWA GOBARTO

PARÓWKI INDEKPOLKI INDEKPOL

KIEŁBASA KRAKOWSKA
SUCHA SOKOŁÓW

KABANOSY
WIEPRZOWE,
DROBIOWE 95 G
TARCZYŃSKI
(CENA ZA 1 KG - 70,42 ZŁ)

KIEŁBASA TORUŃSKA
PIECZONA TAURUS

BOCZEK KRAWATKA TAURUS

SZYŃKA W KOTLE GOTOWANA
GOBARTO

KORNETKI TAURUS

AYRAN TRADYCYJNY
NAPÓJ TURECKI 320 G MALUTA
(CENA ZA 1 KG - 5,79 ZŁ)

JOGURT MEN PITNY 230 G
BAKOMA ASORTYMENT
(CENA ZA 1 KG - 13,00 ZŁ)

ZSIADŁE MLEKO 400 G
OSM GARWOLIN
(CENA ZA 1 KG - 3,73 ZŁ)

JOGURT BIO 140 G
BAKOMA ASORTYMENT
(CENA ZA 1 KG - 14,22 ZŁ)

NATUREK NASZ KOZI
DO SMAROWANIA 2 X 150 G
(CENA ZA 1 KG - 29,97 ZŁ)

JOGURT LAVITA 400 G
ASORTYMENT OSM ŁOWICZ
(CENA ZA 1 KG - 6,23 ZŁ)

SER ŻÓŁTY
RADAMER SERENADA

FANTASIA 98-122 G ASORTYMENT DANONE
(CENA ZA 1 KG - 16,32-20,31 ZŁ)

ZOTTARELLA CLASSIC 125 G ZOTT
(CENA ZA 1 KG - 31,92 ZŁ)

MONTE CLASSIC, MONTE WHITE 150 G ZOTT
(CENA ZA 1 KG - 19,94 ZŁ)

SER FELLADA 30%, 45%
SAŁATKOWO-KANAPKOWY 200 G OSM ŁOWICZ
(CENA ZA 1 KG - 16,75 ZŁ)

SER KANAPKOWY
ŚMIETANKOWY 150 G
OSM GARWOLIN
(CENA ZA 1 KG - 13,94 ZŁ)

SER HOMOGENIZOWANY ŁOWICKI 180 G
ASORTYMENT OSM ŁOWICZ
(CENA ZA 1 KG - 11,06 ZŁ)

3 ul. Paryska 11/15
12 ul. Grenadierów 40
13 ul. Rydygiera 8
18 ul. Grochowska 252/254

19 ul. Cieszyńska 6
22 ul. Szaserów 124
33 ul. Dzieci Polskich 17
36 ul. Trakt Lubelski 163

39 ul. Marysińska 23a
40 ul. Kajki 69
41 ul. Widoczna 73
42 ul. Lucerny 87

43 ul. Żegańska 10
48 ul. Patriotów 172
55 ul. I Praskiego Pułku 3 (Wesoła)
57 ul. Idzikowskiego 3 (Sulejówek)

61 ul. Krańcowa 50
71 ul. Nieklaska 41 (Sklep Przemysłowy)

**Społem
znaczy razem**

Od 25 maja 2018 r. obowiązują nowe zasady ochrony danych osobowych, regulowane przez rozporządzenie Parlamentu Europejskiego, zwane popularnie RODO. Dane osobowe, które Uczestnicy programu lojalnościowego nam przekazali będą objęte ochroną, zgodnie z nowymi regulacjami prawa (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r., opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z dnia 04.05.2016, L 119/1, tzw. RODO). Klauzula dotycząca nowych zasad ochrony danych osobowych jest zamieszczona na naszej stronie internetowej www.spolempraga.com.pl oraz na plakatach i ulotkach w naszych sklepach.